

Născut la 10 februarie 1919, în satul Petru-Vodă (în vecinătatea căruia a întemeiat în 1991, pe pământul său părintesc, actuala mănăstire cu hramul Sfinţilor Arhangheli), Părintele Stareţ Iustin Pârvu rămâne, la 86 de ani, nu doar un mare duhovnic, ci şi un ctitor neobosit, mereu biruitor al vremurilor, întru Hristos. Îi urăm sănătate, putere şi har, ca izbânda Preacuvioşiei Sale să facă punte de lumină între Petru-Vodă şi Râpa Robilor, spre veşnica pomenire a cruciaţilor secolului XX.

PUNCTE CARDINALE

ANUL XV
NR. 2/170
Februarie 2005
16 PAG. – 20000 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NAŢIONAL-CREŞTINĂ

Circulaţie în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ELVEŢIA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

ÎNCEPE ... SĂ PUTĂ !

Lăsând la o parte "panseurile" lui Călin Popescu Tăriceanu, care, de îndată ce s-a văzut prim-ministru, s-a grăbit să declare că domnia sa ar conduce primul guvern post-tranziţie (lăsându-ne astfel să înţelegem că tranziţia s-ar fi terminat – şlagăr pe care l-am mai auzit şi în interpretarea lui Emil Constantinescu şi Adrian Năstase), mă mărginesc să reafirm că tranziţia de la o dictatură mafiotă de sorginte kaghebistă (care a înlocuit-o pe cea comunistă) la o adevărată democraţie liberală, abia acum are şanse să înceapă. Cu reforma justiţiei ! Aceasta nu este însă posibilă fără restructurarea şi dekaghebizarea serviciilor secrete. "A demara anchete soldate cu arestări spectaculoase înaintea rezolvării chestiunii «metafizice» a serviciilor secrete, înseamnă a pune carul înaintea boilor" – avertizam în numărul trecut. Iată că arestarea preventivă, cu surle şi tobe, a baronului P.S.D. de Gorj, Nicolae Mischie, urmată la numai 5 zile de eliberarea acestuia din arest – în stilul telenovelelor anti-corupţie de pe vremea lui Constantinescu – începe să şifoneze imaginea recent instalatei puteri. În cazul nerespectării priorităţilor mai sus enunţate – după cum scriam în acelaşi articol – "există riscul ca acei judecători şi procurori propţiţi în funcţii pe criterii pesediste, să pronunţe la adăpostul inamovibilităţii, sentinţe şi NUP-uri care să zădărnicească lupta împotriva corupţiei – ceea ce l-ar putea pune pe actualul preşedinte în situaţia de a recunoaşte, ca şi Emil Constantinescu, că Securitatea (inamovibilă !) l-a învins".

Justiţia, la cheremul P.S.D.

Nici nu s-a uscat bine pe hârtie cerneala cu care scriam aceste rânduri, că preşedintele Traian Băsescu a şi fost citat de ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE ca inculpat în dosarul "Flota" (pentru fapte din perioada în care era ministru al transporturilor) şi acuzat (împreună cu foştii miniştri ai transporturilor Aurel Novac şi Paul Teodoru, alături de Radu Sârbu, ca fost preşedinte F.P.S.) de vânzarea a 16 nave din flota maritimă. Această situaţie se explică prin faptul că fostul consilier prezidenţial al lui Ion Iliescu, Nicolae Popa, este acum preşedintele Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. Numit pe viaţă ! Schimbă-l, dacă mai poţi ! Încă o "contră" din partea "justiţiei" pesedizate a fost resimţită de Alianţa D.A. cu ocazia încercării de a-l debarca pe Adrian Năstase de la conducerea Camerei Deputaţilor. Analizând contestaţia lui Adrian Năstase, CURTEA CONSTITUŢIONALĂ "a constatat *cu majoritate de voturi* că dispoziţiile regulamentare criticate (de Adrian Năstase – n.n.) sunt neconstituţionale". Majoritatea voturilor în favoarea contestaţiei lui Adrian Năstase provine de la majoritatea judecătorilor instalaţi de P.S.D. la Curtea Constituţională: Axinte Gaşpar, Ion Predescu, Astavia Cojocaru, Petru Ninosu, Şerban Stănoiu (soţul Rodicăi Stănoiu), Ion Vida. (cf. *România liberă* /2 februarie.).

O altă victorie repurtată de P.S.D., de data aceasta în cadrul CONSILIULUI SUPREM AL MAGISTRATURII, constă în recentele numiri ale lui Ilie Picioruş (*fost* procuror în Parchetul General, *fost* şef al serviciului de resurse umane, *fost* membru C.S.M. în perioada pesedizării justiţiei, care s-a remarcat prin trimiterea post-mortem în judecată a dizidentului Gheorghe Ursu şi prin contribuţia sa la "sinuciderea" procurorului necorupt Cristian Panait, din subordine) în postul de secretar adjunct al C.S.M., Ioan Popa (*fost* şef al direcţiei de resurse umane din Ministerul Justiţiei) în postul de secretar general al C.S.M. şi alegerea lui Alexandru Ţuculescu (*fost* procuror în Parchetul General, *fost* procuror general adjunct al României, în subordinea lui Joiţă Tănase) ca membru în secţia disciplinară a C.S.M. pentru procurori (cf. *România liberă* /19 ianuarie).

Ministrul Justiţiei, cu mâinile legate

Celor din categoria "Picioruş & comp", ministrul Justiţiei nu le poate da nici un picioruş în spate pentru a elibera justiţia de controlul P.S.D. "Nu pot să schimb (aceşti oameni din funcţii – n.n.) şi e bine că nu pot (?!?), indiferent de momentele de divergenţă extrem de mari dintre mine şi alţi membri ai C.S.M. E bine aşa (?!?) pentru că ministrul Justiţiei e membru al guvernului şi nu trebuie să aibă o astfel de putere asupra Justiţiei" – încearcă să ne consoleze doamna ministru Monica Macovei. O fi bine, dar numai pentru *ei* ! Electoratul D.A. a votat însă pentru binele lui ! Şi e sătul să audă iarăşi, ca pe vremea lui Constantinescu, lamentaţii de neputinţă "democratică". Neîndoielnic, doamna Macovei este "cea mai luminoasă figură a guvernului" – după cum s-a scris deja despre domnia sa. Fiind însă cu mâinile legate în privinţa schimbării oamenilor din funcţii, de care depinde demararea reformei în Justiţie, Monica Macovei are toate şansele să devină în acest domeniu o figură donquijotescă, războindu-se cu morile de vânt, ca Ana Blandiana sau Doina Cornea în cadrul F.S.N.-ului de odinioară... De altminteri, unele dintre "soluţiile" avansate de domnia sa frizează, pe alocuri, utopia : apeluri la demisii de onoare (din partea unora ca Picioruş & comp !) sau îndemnuri ca "judecătorii şi procurorii să prindă curajul de a vorbi liber (în condiţiile în care Picioruş & comp sunt abilitaţi să sancţioneze abaterile deontologice şi să aprecieze eficienţa magistraţilor !).

Lupul îşi schimbă părul, dar năravul ba...

CARE PE CARE?

S.R.I., stat în stat

Exprimând necesitatea ca "toţi magistraţii din ţară să treacă prin filtrul C.N.S.A.S.", doamna Macovei pune însă degetul pe rană, dezvăluind cu această ocazie condiţionarea reformei din Justiţie de reforma serviciilor secrete, pentru că C.N.S.A.S. nu are acces neîngrădit la dosarele fostei Securităţi, aflate în continuare în proprietatea S.R.I., cu care C.N.S.A.S. este în litigiu chiar pe această temă. Ca mediator, preşedintele Traian Băsescu a propus soluţia "dublului sigiliu" care conferă accesul membrilor C.N.S.A.S., însoţiţi de membri S.R.I., la arhivele fostei Securităţi. Radu Timofte, şeful S.R.I. numit de Ion Iliescu, respinge însă această propunere sub pretextul (utilizat şi de Costin Georgescu, fostul şef al S.R.I. numit de Constantinescu) că există riscul deconspirării agenţilor S.R.I... C.N.S.A.S. nu doreşte însă decât deconspirarea poliţiei politice, ale cărei dosare au fost deja separate de cele care ţin de operativ, din dispoziţia lui Emil Constantinescu. Dosarele poliţiei politice se află într-un depozit al S.R.I. din cartierul Militari. C.N.S.A.S. doreşte să le preia cu tot cu sediu, pe baza unei hotărâri de guvern. Radu Timofte reacţionează însă diversionist şi agresiv ("eu am zis că săptămâna viitoare le încarc în camioane şi le duc în faţa sediului C.N.S.A.S., să le ia de

(continuare în pag. 6)

Traian Călin UBA

DAN GHIȚĂ: NU EXISTĂ NICI O FUZIUNE...

Stimate domnule Constantinescu,

In numarul precedent (ianuarie 2005) al prestigioasei reviste pe care o conduceti, ati publicat un articol intitulat 'Somnul dreptei naste monstri'. Articolul, semnat de dl. Claudiu Tarziu, contine grave neadevaruri si afirmatii jignitoare la adresa Forumului Crestin Noua Dreapta, afirmatii ce lezeaza grav imaginea organizatiei noastre si prejudiciaza dreptul la informare corecta al cititorilor dumneavoastra. Prin urmare, va rog sa aveti bunavointa de a publica, in baza dreptului la replica, urmatoarele precizari.

Principala asertiune a dlui Tarziu, pe care isi fondeaza intregul articol alarmist, este falsa: Nu exista nici o fuziune, alianta, uniune sau comasare intre Forumul Crestin 'Noua Dreapta' si Partidul Noua Generatie. Forumul Crestin 'Noua Dreapta' ramane credincios principiilor care au dus la infiintarea sa, anume lupta pentru pastrarea si promovarea identitatii nationale romanesti cu instrumentele specifice unei organizatii a societatii civile. Este exclusa transformarea sa intr-o formatiune politica, ori fuziunea cu sau comasarea intr-o formatiune politica de tip partid. In acelasi timp, implicarea unui membru al Forumului Crestin 'Noua Dreapta' intr-un partid politic se poate face in nume propriu, fara a angaja in vreun fel organizatia.

Aceasta fiind realitatea, esafodajul argumentativ al intregului articol se prabuseste. Domnul Tarziu putea evita neplacuta postura de colportor de zvonuri false daca respecta un principiu elementar al dreptului, preluat si de jurnalism: *Audiatur et altera pars*, Asculta si cealalta parte. I-am fi stat cu placere la dispozitie domnului Tarziu cu informatiile de care ar fi avut nevoie pentru pregatirea unui material care sa respecte adevarul. Ceva ne spune insa ca nu stabilirea adevarului este principala preocupare a d-lui Tarziu, ci denigrarea celor care nu-i impartasesc viziunea ingusta despre 'dreapta'.

Asa se explica probabil bizara acuzatie cum ca conceptiile Noii Drepte ar fi 'de inspiratie national-comunista'. Fals si jignitor totodata; o simpla vizita pe site-ul organizatiei noastre, www.nouadreapta.org, demonstreaza contrariul: '*Noua Dreapta intruchipeaza o **dreapta nationala, sociala si crestina (...)** Situam lupta noastra pe o filiatie neintrerupta care incepe cu Mihai Eminescu si continua cu Nae Ionescu, Corneliu Codreanu, Ion Mota, Vasile Marin, Alecu Cantacuzino, Horia Sima*'. Nu din ignoranta ne acuza domnul Tarziu, ci din evidenta rea-credinta, caci un paragraf mai incolo se contrazice singur, zicind ca 'Noua Dreapta trece drept grupare extremista, care si-a asumat public doctrina legionara a lui Horia Sima'. Daca ne-am asumat public doctrina legionara, cum pot fi in acelasi timp conceptiile noastre 'de inspiratie national-comunista'?!?

Perseverind in afirmatii rau-voitoare, dl Tarziu afirma ca 'Este de notorietate ca atit PNG cit si ND si-au recrutat grosul membrilor din galeriile de fotbal'. Nu stim despre PNG, dar preferintele fotbalistice nu se afla printre criteriile de selectie a membrilor in cadrul Noii Drepte. Spre stiinta dlui Tarziu, membrii Noii Drepte sint in majoritate studenti sau absolventi ai cel putin unei facultati, o mica parte dintre ei fiind inca elevi sau muncitori.

D-l Tarziu acorda o atentie deosebita relatiei dintre Noua Dreapta si Partidul National Democrat Crestin, afirmind ca membri ai ND au candidat 'fara sanse' din partea unui partid 'de care n-a auzit nimeni', obtinind un 'numar jalnic de voturi'. Realitatea este ca Noua Dreapta nu s-a implicat in proiectul politic al colaborarii cu PNDC pentru 'sanse', ci pentru ca in anul electoral 2004 ideea national-crestina era cu desavirsire absenta din peisajul politic romanesc. Am decis sa participam la alegeri si sa abordam un mesaj indraznet, fara compromisuri, care sa ne reprezinte. Temele abordate de noi in campanie au inclus identitatea nationala, dreptatea sociala, reforma morala fondata pe principiile crestine si reforma clasei politice, accentul pe familie, tineret si educatie. Am abordat de asemenea teme considerate tabu in societatea romaneasca, precum refuzul culpabilizarii colective a poporului roman prin acuzatia de holocaust sau euroscepticismul, in conditiile unei societati seduse pina la absurd de mirajul UE.

In aceste conditii, candidatura noastra nu putea fi decit simbolica si evident ca nu puteam emite pretentii la un numar mare de voturi. Adaugati la aceasta si lipsa fondurilor, desi dl Tarziu pare convins de faptul ca PNDC e condus de 'oameni plini de bani'. Ii dorim sa aiba parte de tot atitia bani citi am avut noi in timpul campaniei electorale, nevoiti in repetate rinduri sa ne petrecem noptile prin gari sau in masina, sa ne lipim singuri afisele.

In final, domnul Tarziu ne asigura ca n-a 'scris toate acestea pentru ca PNG sau ND ar merita vreo atentie speciala' si e de parere ca 'avem nevoie de o Dreapta adevarata, conservatoare, solida si eficienta'. Dati-ne voie sa ne indoim de sinceritatea primei parti a afirmatiei, in conditiile in care singura activitate prin care s-a distins domnia sa in ultimii ani a fost denigrarea constanta a Noii Drepte si a membrilor ei. In ce priveste nevoia unei 'drepte solide si eficiente', sintem cu totul de acord cu dl. Tarziu. Numai ca o dreapta solida si eficienta nu se construieste denigrind sistematic, cultivind dezbinarea si legind la stilpul infamiei 'rivalii' inchipuiti. In acest fel, nu veti reusi decit sa oferiti imaginea jalnica a unei secte revansarde, aflata in razboi cu toata lumea, o grupare care, incapabila sa construiasca ea insasi, incearca sa darime tot ce se construieste in jurul ei.

Noua Dreapta a evitat sa se implice in aceste false conflicte si a incercat, pe cit i-a stat in putinta, sa aduca un mesaj pozitiv si actual. In acest sens, iata un fragment din Apelul la unitate lansat de Noua Dreapta in data de 13 septembrie 2004: '*(...) Miscarea nationalista este, din pacate, slabita si divizata de frictiuni interne. Problema noastra consta, deci, in lipsa de unitate: cu toate ca militam pentru acelasi triumf al romanismului, prejudecatile si retinerile pe care le avem unii fata de altii, intemeiate in mare parte pe motive artificiale sau pe orgolii personale, ne dezbina pe zi ce trece, ingreunandu-ne realizarea obiectivelor comune. Constient de faptul ca in primul rand suntem romani si doar apoi membri ai unor organizatii sau partide, Forumul Crestin Noua Dreapta intinde mana tuturor formatiunilor national-crestine interesate de instaurarea armoniei intre romanii cu dragoste de neam si tara, spre a intari lupta comuna pentru apararea intereselor si valorilor romanesti.*'

In incheiere, parafrazind titlul utilizat de dl. Tarziu, as spune ca daca 'somnul Dreptei naste monstri', solutia pentru a scapa de astfel de cosmaruri ar fi ca Dreapta sa se trezeasca la realitate.

Cu stimă si consideratie,
Conducerea Forumului Crestin 'Noua Dreaptă',
Vicepresedinte, Dan Ghita
Relatii suplimentare la tel. 0722.190.685, fax 021/63.65.876

***Nota Redacției:** Cerem scuze cititorilor, în numele Noii Drepte, pentru lipsa diacriticelor în textul pe care ni l-a remis spre publicare. Poate că asta și este problema unei anumite drepte de la noi: îi lipsesc "diacriticele", iar de aici se pot naște multe confuzii...*

CLAUDIU TÂRZIU: ND NE IA DREPT NAIVI !

1. Noua Dreaptă susține că îmi bazez analiza asupra alianței sale cu PNG pe o premiză greșită: că între cele două grupări va avea loc o fuziune. Numai că nicăieri în articol nu susțin că ar fi vorba despre o fuziune, comasare sau absorbție, ci despre o *înțelegere* între cele două organizații, pe care o numesc, cu un termen exact din punct de vedere al efectelor, "alianță". Mă văd nevoit să precizez acum semnificația cuvîntului "alianță", ca să priceapă și membrii ND: alianța dintre două formațiuni înseamnă acordarea de sprijin reciproc și se numește așa chiar dacă nu îmbracă forme juridice.

2. Alianța/ înțelegerea dintre ND și PNG a fost anunțată public de Gigi Becali, șeful PNG. Așadar, nu colportez un zvon, ci pornesc analiza de la declarația oficială a uneia dintre părțile implicate, declarație care nu a fost contrazisă pînă acum de ND. Faptul că ND nuanțează acum, nu păcălește pe nimeni. Ba chiar dovedește că informațiile de care dispun sînt corecte: în ND au fost discuții aprinse asupra acestei coabitări cu PNG, unii membri ai conducerii spunînd că parteneriatul cu Becali ar putea aduce prejudicii ND. De aici, nevoia de a lua o poziție publică prin care să se salveze aparențele, deși unii lideri ai ND vor primi funcții de conducere în PNG.

3. ND pretinde că intrarea în PNG a vreunui membru al ei nu implică întreaga organizație. Cu siguranță nu a unui simplu membru. Dar să nu ne ia drept naivi ND. Vrea să credem că va rămîne doar o organizație civică și atunci cînd chiar unii dintre liderii săi vor fi și lideri ai PNG? Am informații din interiorul ND că Tudor Ionescu, liderul ND, și Nicolae Calotă, vicepreședintele organizației, vor deține funcții de conducere în PNG. Implicarea liderilor înseamnă și implicarea ND, să nu ne ascundem după deget. Mai ales că liderii ND au mai făcut parte din conducerea unui partid, PNDC, și atunci au pus la treabă întreaga organizație. Fapt recunoscut chiar în dreptul la replică al ND.

4. Conducerea ND are dreptul să creadă ce vrea despre oricine, inclusiv despre mine, dar e bine să nu mintă. Personal nu am atacat ND, în articole, niciodată pînă acum. Am găzduit, însă, într-o revistă pe care am condus-o acum cîțiva ani, articole despre ND, considerînd că această organizație este nocivă pentru societate și compromițătoare pentru ideea creștină și pentru ideea națională – pe care pretinde că le slujește.

5. Între afirmațiile mele cum că ND și-a asumat public doctrina legionară și că în același timp vehiculează concepții național-comuniste nu e nici o contradicție. Chiar așa stau lucrurile. Și nu cel care o constată este schizofren. Ambele afirmații sînt susținute de textele programatice și declarațiile ND postate pe site-ul acestei organizații.

6. Cît despre cine construiește și cine dărîmă, cred că este evident. Faptul că ND se pretinde o reprezentantă a Dreptei, dar manifestările sale publice o plasează, la nivel de percepție, la extremă, cred că face un mare rău ideii de Dreapta. Iar eu nu pot asista la asta cu mîinile încrucișate.

(Claudiu Târziu)

***Nota Redacției:* Aducem la cunoștința celor două părți că nu mai suntem dispuși să acordăm spațiu unei eventuale continuări a acestei polemici: de acum nu vorbele, ci faptele vor arăta adevărata poziție a fiecăruia. E încă nevoie de multă limpezire în mica lume a dreptei românești...**

SCRISOARE DESCHISĂ

Către Preşedintele SUA, dl George W. Bush,
Către Senatul şi Congresul SUA,
Către Departamentul de Stat al SUA

Stimaţi domni,

Nu este pentru prima oară când mă adresez celor mai înalte instanţe politice din Statele Unite. Am mai făcut-o de câteva ori în ultimii 20 de ani (prima oară în 1985). Sunt bucuros să pot consemna că intervenţiile mele chiar au fost de folos câteodată, ultima oară anul trecut, când la Washington s-a luat decizia retragerii înainte de termen a ambasadorului Michael Guest. Am, de aceea, motive să sper, să fiu convins chiar, că veţi lua această scrisoare ca pe expresia unei atitudini amicale faţă de SUA, faţă de idealurile şi de tradiţia americană cea mai autentică.

Sunt convins, profund convins că *pax americana*, la care trage nădejde orice persoană îngrijorată şi preocupată de situaţia planetei noastre, se poate institui ca soluţie politică de lungă durată numai şi numai dacă această nouă ordine planetară se va instaura în respectul deplin şi necondiţionat al adevărului, al justiţiei. Din această perspectivă, [...] preţuim în mod deosebit preocuparea guvernanţilor americani pentru (1) combaterea antisemitismului şi pentru (2) corecta evaluare a Holocaustului, a răspunderii faţă de victimele genocidului antievreiesc din anii 1939-1945.

Dat fiind că România, fără voia sa, a fost angrenată în cel de-al II-lea Război Mondial, noi, românii, suntem interesaţi de corecta evaluare a tragicelor evenimente prin a căror însumare se constituie Holocaustul, pentru ca în felul acesta să putem stabili cât este de corectă acuzaţia că românii, autorităţile româneşti, au ucis sute de mii de evrei. Din păcate, autorităţile americane şi-au însuşit această acuzaţie la adresa românilor şi o promovează prin documente oficiale.

Noi, un grup de intelectuali şi de organizaţii non-guvernamentale, am formulat de-a lungul anilor unele rezerve sau obiecţii faţă de poziţia afirmată fie în Senatul sau Congresul american, fie în rapoartele Departamentului de Stat. Ne-am făcut cunoscute aceste obiecţii prin *mass-media* şi prin înscrisuri depuse la Ambasada SUA din Bucureşti. Precum şi la Ambasada Israelului...

Din păcate, din partea autorităţilor americane nu am primit nici un semn de luare în consideraţie a faptului că în acest proces de evaluare a Holocaustului există şi această *altera pars* a disputei, parte care respinge acuzaţia şi teza unui holocaust petrecut în România sau pricinuit de români. [...]

Noi susţinem că în România nu a funcţionat o politică de genocid antievreiesc. Dar nu ne facem iluzii că noi şi numai noi ştim care este adevărul despre situaţia evreilor din România în perioada 1939-1944. Ne îndoim de unele concluzii, de unele documente sau mărturii pe care ne bazăm argumentaţia. Dar sunt totuşi două fapte, două împrejurări certe, indubitabile şi uşor de dovedit, pe care ţinem să le aducem la cunoştinţa înaltelor autorităţi americane.

Mai întâi faptul că *o serie de documente şi mărturii evreieşti, numeroase şi de mare forţă probatorie, infirmă teza holocaustului din România*, infirmă datele puse în circulaţie de cei care susţin că românii poartă vina uciderii a sute de mii de evrei. Nimeni însă până acum nu a încercat măcar să demonstreze că aceste dovezi – repet, dovezi de sorginte evreiască – nu ar avea valoare probatorie în discuţia despre Holocaust. Punem public această întrebare: *de ce nu se iau în seamă documentele evreieşti care neagă ideea de holocaust provocat de români?*

A doua informaţie pe care o oferim autorităţilor americane priveşte *dovezile de rea-credinţă şi de incorectitudine* a celor ce susţin teza că în România s-a produs holocaust. Citām în acest sens împrejurarea că, deşi arhivele din România au fost puse la dispoziţia tuturor celor interesaţi, *arhivele evreieşti, inclusiv arhivele Federaţiei Comunităţilor Evreieşti din România, sunt interzise, sunt inaccesibile cercetătorilor.*

Insistăm asupra acestui aspect prezentându-vă cazul Wilhelm Filderman, lider necontestat al evreilor din România în perioada 1930-1948. Agresat de evreii comunişti, a plecat din România şi s-a stabilit în SUA. [...] După război, şi mai ales după ce s-a stabilit în America, W. Filderman a făcut declaraţii explicite în justiţie, din care rezultă clar că:

1. regimul lui Ion Antonescu i-a protejat pe evrei, în ciuda presiunilor germane;

2. în România, inclusiv în Transnistria, nu s-a practicat o politică de genocid, de exterminare a evreilor.

În mod inexplicabil, nici unul dintre autorii care susţin că în România a fost un holocaust, nu ia în discuţie mărturia cetăţeanului american Wilhelm Filderman, martorul cel mai important pentru acest subiect, măcar pentru a explica de ce mărturia acestuia nu merită să fie considerată drept document. Mai mult, în loc să avem parte de o discuţie amplă şi onestă pe marginea mărturiei lui Filderman, a documentelor rămase de la acesta, *autorităţile din Israel au confiscat arhiva rămasă de la Filderman şi au interzis accesul la această arhivă*. Printre documentele confiscate şi scoase din circuitul de informaţii istorice se numără *Jurnalul* şi *Memoriile* lui Filderman. Precizăm că legatarii testamentari ai lui Filderman au încercat să încredinţeze această arhivă Academiei Române, preşedintelui acesteia, dl Eugen Simion, spre publicare. În momentul de faţă *nimeni, nici măcar istoricii evrei, nu au acces la documentele din arhiva Filderman.*

Rugăm respectuos autorităţile americane să verifice cele două informaţii şi să-şi facă apoi cunoscut punctul de vedere faţă de atitudinea autorităţilor israeliene, atitudine pe care o considerăm obstrucţionistă, în total dezacord cu regulile de probaţiune şi argumentare ştiinţifică sau juridică, în dezacord cu onestitatea şi corectitudinea cea mai elementară.

***

În chestiunea anti-semitismului din România, despre care vorbeşte şi ultimul raport al Departamentului de Stat, vă rugăm să luaţi aminte la următoarele:

Nu poate fi negată existenţa unor sentimente şi resentimente anti-semite la unii români, mai ales la persoanele în vârstă. Astfel de resentimente încep să se nască însă şi în conştiinţa unor intelectuali tineri. Cauzele acestor evoluţii atât de neaşteptate şi de nedorite nu pot fi neglijate ori ignorate. Simpla condamnare a anti-semitismului nu este suficientă şi nu duce la nimic dacă ocolim sistematic aflarea cauzelor. [...]

Iată câteva împrejurări care, după părerea noastră, în ultimii ani ameninţă să genereze anti-semitism într-o proporţie greu de controlat ori de prevăzut:

1. Presiunile care se fac asupra românilor pentru a-l trata pe Ion Antonescu ca pe un criminal de război. Cei mai mulţi români au o părere bună şi foarte bună despre regimul Ion Antonescu, dedusă, printre altele, şi din cunoscuta simpatie şi preţuire pe care Ion Antonescu a avut-o faţă de Anglia, faţă de civilizaţia anglo-saxonă, inclusiv americană. Expresia cea mai convingătoare a acestor sentimente rezultă din atitudinea arătată de mareşal şi de autorităţile româneşti faţă de prizonierii americani şi englezi – un subiect care face cinste istoriei neamului românesc şi lui Ion Antonescu. [...] *Faţă de Ion Antonescu noi considerăm că poporul american are datorii de recunoştinţă pentru grija specială arătată de guvernul Ion Antonescu faţă de soarta celor peste o mie de militari americani care au fost prizonieri în România în timpul celui de-al II-lea Război Mondial.* Datorii de recunoştinţă pe care nimeni în SUA nu şi le asumă! Pentru români este de neînţeles această atitudine...

2. Majoritatea liderilor comunişti, inclusiv liderii organelor de represiune politică din România, au fost evrei, îndeosebi în perioada 1944-1964, anii în care s-au produs cele mai grave crime şi abuzuri comuniste împotriva poporului român, a valorilor democraţiei şi civilizaţiei. [...] Fireşte, o judecată corectă a lucrurilor nu-i bagă pe toţi evreii în aceeaşi categorie. Dacă avem multe de reproşat *unor* evrei, anume evreilor comunişti, considerăm că mult mai reprezentativi pentru statura morală a evreimii sunt acei evrei americani, peste 15.000 la număr, care în 1946 au semnat, la iniţiativa rabinului american Rosenstein, apelul către guvernul român pentru graţierea lui Ion Antonescu...

3. Rolul nefast jucat de unii evrei în evenimentele din decembrie 1989, în ceea ce s-a numit "revoluţia furată". Evrei cu trecut "glorios" în activul partidului comunist din România, pe care bunul simţ şi onoarea, dacă le-ar fi avut, i-ar fi determinat să stea pe marginea evenimentelor. Profitori ai instaurării comunismului în România, unii evrei, aceiaşi evrei, au ţinut să profite şi de căderea comunismului! [...]

4. Implicarea evreilor în afaceri dubioase după 1990, în cadrul a ceea ce s-a numit privatizarea economiei româneşti. Esenţa reală a acestei privatizări este trecerea averii naţionale a României din proprietatea statului român, a românilor deci, în proprietatea unei oligarhii internaţionale de tip mafiot. [...]

5. Acest sentiment, de comunitate agresată, va fi fără îndoială dureros şi insuportabil atunci când românii vor afla şi vor conştientiza faptul că, în zilele noastre, paralele cu înstrăinarea economiei româneşti, se produce un veritabil atac demografic: *după 1990, circa 450.000 (patru sute cincizeci de mii) de evrei au căpătat cetăţenie română.* Autorităţile române au făcut un secret de stat din această situaţie atât de anormală şi de contrară celor mai legitime şi naturale drepturi ale românilor. De ce ne este ascunsă această veritabilă invazie? [...]

Cerem deci, în consecinţa celor de mai sus, ca Departamentul de Stat al SUA şi celelalte autorităţi americane, care s-au pronunţat până acum cu atâta uşurinţă pe tema anti-semitismului din România, să ia în cercetare situaţia inacceptabilă creată prin emigrarea celor 450.000 de evrei şi să se pronunţe public asupra caracterului licit sau ilicit, legitim sau nu, corect sau incorect, al acestui proces. [...]

În situaţia grea în care se află, românii sunt în drept să spere totuşi la sprijinul comunităţii internaţionale, al organismelor internaţionale dedicate păcii şi colaborării, al înaltelor autorităţi americane cărora le adresăm mesajul de faţă. Şi mai ales contăm pe *sprijinul opiniei publice americane şi mondiale.* Considerăm că opinia publică, din America şi de pe această planetă, este o instanţă superioară tuturor autorităţilor politice. Pentru corecta informare a opiniei publice nu vom precupeţi nici un efort. În cadrul vastului şi ireversibilului proces de globalizare la toate nivelurile existenţei noastre, noi, românii, mizăm pe solidaritatea planetară a celor care împărtăşesc cu noi credinţa în adevăr şi văd în respectul nostru pentru adevăr forma sensibilă de afirmare a lui Dumnezeu cel al tuturor oamenilor şi al tuturor popoarelor.

Dumnezeu să ne ajute!

Ion COJA

Preşedinte al Ligii pentru Combaterea Anti-Românismului şi al Uniunii Vatra Românească – filiala Bucureşti

Nota Redacţiei: *Din motive de spaţiu, n-am reprodus aici unele fragmente cu caracter de digresiune sau de retorică persuasivă din scrisoarea deconcertant de lungă d-lui Ion Coja, a cărei structură am păstrat-o însă integral. Omisiunile au fost marcate cu croşete. Să sperăm că Washingtonul are mai multă răbdare decât avem noi spaţiu publicistic...*

CĂLARE PE DOUĂ LUMI

Cartea *Călare pe 2 lumi* poate fi comandată de la orice librărie din țările anglofone, sub titlul *Astride 2 Worlds*, by Dr. Teodor Gherasim, sau de la pagina de web: http://www.bestbitesbuys.com/ldpress.html.

Rar ne putem mândri în comunitatea românească cu o carte bună, care nu numai să ne fie nouă ghid, dar care să poată constitui pentru întreaga Lume un ghid de viață și un gând pios către România. Asta nu pentru că tot românul n-ar fi poet sau scriitor, ci pentru că, împiedicați de propria modestie, sau de delăsare poate, scriem cărți restrânse, modeste la vedere și ascunse repede în rafturi colbuite de biblioteci personale.

Călare pe 2 lumi (în original: ***Astride 2 Worlds***) vine însă ca o frumoasă excepție de la abătutele cărți ale scriitorilor români din exil: un șirag de nestemate scrise într-o engleză impecabilă de către un român cu inima impecabilă, Dr. Ing. Teodor M. Gherasim. Inițial publicată de către LD Press în 2000, și deja la a patra ediție, *Astride 2 Worlds* este autobiografia doctorului Teodor Gherasim, care, acoperind perioada dintre anii '30 ai secolului trecut și pragul noului secol, deapănă limpede și lin nu numai istoria familiei bucovinene Gherasim pe trei generații, dar și a întregii Românii interbelice, comuniste și neo-comuniste.

În **primul capitol**, *Bucovina*, autorul integrează armonios o succintă istorie a regiunii acum ruptă în două de către forțe când filo-germane, când filo-comuniste și mai recent, când filo-NATO de la București, cât și de către capitale străine care și-au vârât nasul și armatele pe teritoriul românesc care nu le aparținea în primul rând.

În **capitolul 2**, intitulat *Grănicești, Home Sweet Home* (Grănicești, dulcea vatră), autorul descrie, în stilul *Amintirilor din copilărie* ale lui Ion Creangă, frumoasele sale peripeții de copil în "dulcea Bucovină", cât și sacrificiile și nevoile prin care au trecut gospodarii locali în timp ce marile puteri îi trăgeau când înspre Moscova, când înspre Vest. "Grăniceștiul" este o reușită frescă etno-socială a SATULUI ROMÂNESC, văzut de-a lungul deceniilor, cu ochi de copil și minte de înțelept.

Capitolul 3, *Childhood Days* (Zile din copilărie) este de fapt un studiu genealogic și istoric al neamului Gherasim, în care, convertind tradiția orală, prin care s-a menținut cronologia Gherasimenilor până la bunicii lui Ștefan cel Mare... Gherasimenilor până la bunealui, cu cea scrisă, autorul se duce în istorie până la primii Gherasimeni, ai lui Ștefan cel Mare. Aceștia au reușit, împreună cu clanurile Moroșenilor, Țibilor, Șalarilor și Fluturilor, să se organizeze și să se împământenească în sălașul Grăniceștilor până în prezent, iar migrarea lor ancestrală din Maramureș în Bucovina a creat o nouă cultură specifică, din care au ieșit mulți gospodari, apărători și intelectuali de elită ai neamului nostru.

Capitolul 4, *Early School Days* (Zile de școală timpurie) ne arată prin ochii autorului o Bucovină și o Românie care a început să alunece repede în prăpastia "sacrificiilor istorice" (cuvânt elegant pentru cedarea de pământuri românești fără ca Palatul și Guvernul de la București să își asume apărarea propriei țări), întâi în fața hoardelor nazisto-comuniste, și mai apoi în fața complicității și trădării de la Yalta a anglo-americanilor, ce au lăsat cale liberă bolșevizării țării.

Capitolul 5, *School Days Interrupted* (Zile de școală fără de școală) continuă imersiunea cititorilor în lumea haotică și sumbră a tranziției clasei politice românești de la filo-nazism la filo-comunism, oamenii de rând fiind cei care plătesc deciziile neghioabe ale guvernanților, de la bătrânii la copiii Țării.

Capitolul 6, *The Trials and Tribulations of War* (Procesele și procedurile Războiului) descrise de autor sunt asemenea unui clar vis de noapte, care se menține în memorie a doua zi dimineața și care ne copleșește prin absurditatea sa.

Capitolul 7, intitulat simplu și concis *Arrested* (Arestat), este o introducere lucidă în lumea comunistă, prin povestirea propriei arestări politice a autorului, condamnat la 12 ani de temniță grea pentru ajutarea "dușmanilor poporului" (în fapt, colectarea de mâncare în timp de secetă pentru hrănirea pacienților din spitale și a celor din închisori, inclusiv a unor prizonieri politici).

Capitolul 8, *Jilava*, și **capitolul 9**, *Alba Iulia*, înseamnă parcurgerea perioadei de detenție a autorului în România comunistă și constituie, pentru cititorul neavizat, un coșmar care nu se vrea și nu trebuie să fie uitat: coșmarul concentrațional comunist. Și totuși lectura celor patru ani și jumătate de închisoare comunistă ai autorului, până la eliberarea sa datorită presiunilor internaționale asupra Bucureștiului, este captivantă și transmite tragica autenticitate a holocaustului roșu.

Capitolul 10, *"Freedom"* ("Libertate"), este un capitol între ghilimele, pentru că autorul descrie ceea ce înseamnă "libertatea" sub comunism, adică trăirea unei vieți în condiții de control statal absolut. Autorul arată cum în condiții de lipsuri economice și constituționale groaznice, tipice regimurilor comuniste, a reușit să termine două universități (studii de economie și studii de inginerie) și cum și-a întocmit un cămin – modest, însă plin de dragoste – cu soția Florica. Apariția a doi băieți, Mihai și Gabriel, a însemnat pentru autor regăsirea echilibrului pe toate planurile.

Capitolul 11, *A Tragic Time* (Un timp tragic), documentează sfârșitul prematur al soției iubitoare, care n-a putut fi îngropată de 23 august, pentru că comuniștii desemnaseră această zi ca "sărbătoare națională". Autorul descrie în culori sfâșietoare singurătatea soțului văduvit, nesiguranța de a ști dacă va putea crește copiii singur, durerea năucitoare a omului lovit de soartă a doua oară.

Capitolul 12, *My Children* (Copiii mei), descrie lumina de la capătul tunelului prin care trecuse autorul, cu copiii constituind sursă de inspirație, fericire și bucurii. Reapelând la stilul lui Ion Creangă, și un pic la cel caragialesc, autorul descrie peripețiile scumpe prin care copiii săi l-au purtat de-a lungul anilor, de-a lungul copilăriei lor, care refuza să își lase visurile și puritatea intoxicate de către realitățile devastatoare ale comunismului.

În **capitolul 13**, *Critical Changes* (Schimbări critice), și în **capitolul 14**, *Many Blessings* (Multe binecuvântări), autorul ne prezintă o viață balansată și mai rafinată, adusă de căsătoria autorului cu Iuliana. Excelând în calități feminine și materne, Iuliana a devenit repede parte integrantă a familiei, unde copiii și autorul au putut să-și redezvolte viețile în cadrul unui mediu sensibil, elegant, iubitor și integru.

În **capitolul 15**, *The Long Ordeal* (Marea suferință), autorul ne introduce în suferința mezinului familiei, Gabriel, care a început să aibă o deteriorare graduală a funcțiilor rinichilor, de pe la 13 ani. Condamnat să moară în "raiul comunist" de către refuzul autorităților de-a aduce sau trimite pentru specializare doctori în domeniul nefrologiei și al transplanturilor de organe, Gabriel decade încet, pentru ca în cele din urmă să fie salvat datorită unor insistențe caritabile de a-i sprijini cheltuielile de îngrijire, de la Biserica Catolică și Crucea Roșie Italiană.

Capitolul 16, *Beautiful Italy* (Minunata Italie), descrie ieșirea înspre libertate și sănătate a tânărului Gabriel, acompaniat de autor, contrastul experimentat de aceștia în comparația îmbelșugatului univers italian cu cel sumbru al lumii comuniste din țară. Frumusețea și umanitatea societății italiene față de refugiații tată/fiu constituie o cronică a sufletului italian la cel mai nobil nivel al său.

Capitolul 17, *A Dream Come True* (Un vis adeverit), și **capitolul18**, *Getting To Know America* (Învățând despre America), prezintă imigrarea autorului și a mezinului familiei în SUA, după mulți ani de așteptări, dintre care doi și jumătate în Lagărul de Refugiați de la Latina. Dacă în Italia a excelat factorul uman comunitar, în SUA excelează factorul uman individual, cu respectivele consecințe pozitive și negative.

Capitolul 19, *Michael* (Mihai), prezintă viața în societatea comunistă, până la căderea acestui regim odios, în 1989, pe care Iuliana și Mihai au trăit-o. Constrânsă de presiunile Securității să divorțeze după plecarea în America a autorului și a lui Gabriel, Iuliana se desparte de familie, lăsând în urma ei un mare gol. Mihai își termină facultatea de inginerie, se căsătorește cu fata iubită și se stabilește cu soția în SUA.

Capitolul 20, *Never Too Late To Love* (Niciodată nu-i prea târziu să iubești), le-o prezintă cititorilor pe Louise, artistă emerită a Irlandei, care, după pensionare, se stabilește în SUA și de care se îndrăgostește autorul. Louise și Teodor se căsătoresc și încep împreună o bogată activitate de creație literară.

Capitolul 21, *A Visit To My Homeland* (O vizită în Țară), servește unui dublu scop: de a prezenta Louisei România și de a rememora anii trăiți în Țară. Tabloul făcut de autor României post-comuniste și puternic neo-comuniste este atât tandru față de imaginile pitorești ale țării, cât și critic cu privire la pleava occidentală (droguri, consumerism, egoism, poluare) adăugată deșeurilor lăsate de comuniști (corupție, sărăcie, dezastru ecologic).

Capitolul 22, *Love's Young Dream* (Visul dragostei tinereți), și **capitolul 23**, *Bolts From The Blue* (Fulgere din albastru), descriu perioadele de liniște și armonie ale familiei în SUA, urmate de expuneri ale acesteia la rasismul anti-european prezent în multe medii americane.

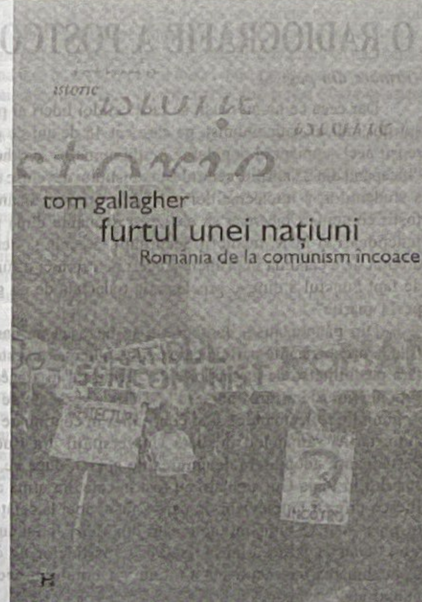
Capitolul 24, *Exonerated! Vindicated!* (Îndreptățit! Răzbunat!), aduce societatea americană, prin familia autorului, la recunoașterea propriilor erori față de imigranți. Este o dez-idealizare a Americii, dar fără a trece cu vederea laturile ei pozitive.

Ultimul capitol, *God Holds The Reins* (Totul este în mâinile lui Dumnezeu), este o meditație asupra vieții în continuă schimbare și care, prin intermediul căutării și a găsirii forței dumnezeiești în noi și în natură, ne incită la o existență mai plenară și ne armonizează cu puterea divină, a cărei "suflare" tainică o purtăm în noi!

Călare pe 2 lumi este, în definitiv, un admirabil Cântec al Vieții, cu o perspectivă mereu optimistă, chiar și în condiții de mari vitregii. Este o lectură obligatorie pentru cititorii de limba engleză interesați de realitățile României și de dinamica universală, când ascendentă, când descendentă, a valorilor umane.

Prof. Rodica BORDEIANU
(New-York)

O RADIOGRAFIE A POSTCOMUNISMULUI ROMÂNESC: TOM GALLAGHER, *FURTUL UNEI NAŢIUNI* (II)

O dată cu cel de al treilea capitol al *Furtului unei naţiuni*, intitulat "Tovarăşii se leapădă de ideologie, dar păstrează puterea: 1990-1992", Tom Gallagher pătrunde în realitatea românească postdecembristă. Un răstimp nefericit pentru românii care, la 22 decembrie 1989, când Ceauşescu a fost înlăturat de la conducerea ţării, sperau că răsturnarea dictatorului însemna sfârşitul erei comuniste. O speranţă lipsită de temei. În momentele de entuziasm provocate de fuga dictatorului, aceştia uitau că fugarul lăsa în urma sa patru milioane de comunişti şi întregul aparat de partid intact, în primul rând Securitatea, centrul vital al puterii comuniste.

Remarcabil pentru universitarul britanic este faptul că nu se angajează în disputa stearpă – revoluţie sau lovitură de stat? – , ci, urmărind firul evenimentelor, ajunge la concluzia la care trebuie să ajungă orice minte sănătoasă, neviciată de interese meschine sau partizane.

"Revolta populară spontană de la Timişoara – şi mai târziu de la Bucureşti – a fost urmată de un puci intern pe care Ceauşescu nu a fost în stare să-l înăbuşe. O serie de oameni politici bine informaţi, care iniţial s-au autocaracterizat ca fiind comunişti moderaţi, credincioşi legalităţii socialiste, au format un Front al Salvării Naţionale (FSN) pe 22 decembrie, în ziua în care Ceauşescu şi-a consfinţit prăbuşirea regimului, fugind împreună cu soţia sa – în elicopter – de pe clădirea Comitetului Central al PCR din Bucureşti". Aşadar, consemnând sec, fără înflorituri, Tom Gallagher afirmă că în decembrie '89, în România a avut loc o "revoltă populară" şi un "puci intern" provocat de "comunişti moderaţi". O revoluţie a avut loc doar în socotelile bătrânului bolşevic Ion Iliescu, care spera ca prin mistificarea adevărului să intre în galeria marilor figuri de revoluţionari din istoria românilor. Cum însă Tom Gallagher nu are datorii nerambursate regimului comunist din România, rosteşte adevărul, fără reţinere.

"Pe 22 decembrie, primul discurs televizat al lui Ion Iliescu, figura cea mai importantă a conspiratorilor, a oferit indicii clare că el rămânea credincios rădăcinilor sale comuniste. Iliescu a spus că foştii conducători s-au declarat comunişti. Ei n-au avut nimic de-a face cu socialismul, nici cu ideologia comunismului ştiinţific... Ei doar au pângărit numele Partidului Comunist Român. Ei au pângărit de asemenea memoria celor care şi-au sacrificat viaţa pentru cauza socialismului în această ţară. Înverşunarea lui Iliescu de a menţine un monopol al stângii asupra puterii a fost demonstrată, probabil, prin hotărârea lui de a-l împiedica pe Corneliu Coposu, singurul supravieţuitor al elitei politice dinainte de 1947, să intre în clădirea Comitetului Central, unde se adunaseră opozanţii lui Ceauşescu".

Din relatarea evenimentelor din decembrie '89 nu lipseşte nici odioasa crimă din ziua de Crăciun, când în urma unui simulacru de proces, fostul dictator şi soţia sa au fost asasinaţi. "Un act iniţial ca unul de purificare a dat naştere suspiciunilor potrivit cărora Iliescu şi complotiştii săi scăpaseră de Ceauşescu pentru a-l împiedica să depună mărturie împotriva lor într-un proces despre propriul lor trecut profund comunist". Şi astfel, având drept act de naştere o crimă, "intră în scenă Frontul Salvării Naţionale, al cărui grup de direcţie era constituit din oameni care fuseseră comunişti până în ultima clipă a regimului: Ion Iliescu, Petre Roman, Silviu Brucan, Corneliu Mănescu, generalul Victor Stănculescu, Alexandru Bârlădeanu şi Dan Marţian". O dovadă că principalele obiective ale "emanaţilor revoluţiei" erau "domolirea radicalismului" provocat de eliminarea lui Ceauşescu şi "limitarea restructurării orânduirii politice", o constituie faptul că "vechile structuri ale PCR au fost preluate de FSN în toată ţara". În acelaşi timp, ridicarea restricţiilor comuniste asupra celor două libertăţi fundamentale ale unei democraţii autentice, libertatea de asociere şi libertatea de expresie, precum şi abolirea rolului conducător al partidului unic, s-au dovedit curând o mare şarlatanie.

Cu excepţia reînfiinţării "partidelor istorice" PNŢ, PNL şi PSD, ai căror membri erau puţinii supravieţuitori ai temniţelor comuniste (pentru care, cum am mai spus-o, evenimentele din decembrie '89 se produseseră prea devreme pentru a intra în legendă şi prea târziu pentru a se mai realiza), dreptul de asociere a fost folosit de cele patru milioane de membri PCR, care aveau astfel prilejul să-şi ascundă trecutul, pentru mulţi dintre ei acoperit de pete negre, redobândindu-şi "virginitatea" politică. Regruparea lor în noi partide politice cu denumiri atrăgătoare s-a făcut sub coordonarea din umbră a "structurilor comuniste" rămase intacte şi active. Cât priveşte iluzoria libertate de expresie, este suficient să amintim că şi astăzi, la 15 ani de la prăbuşirea comunismului, organismele Uniunii Europene ne impută lipsa de independenţă a presei.

Românii şi-au dat seama curând că se găseau în faţa unei grosolane manipulări, şi că în spatele promisiunii de instaurare a unui pluralism politic se ascunde voinţa fermă a unor demni urmaşi ai lui Ceauşescu de a păstra puterea, folosind orice mijloace. Tom Gallagher a sesizat importanţa momentului în care FSN şi-a dat jos masca, dezvăluindu-şi adevăratul chip. Un moment crucial, care-şi va pune amprenta ca un blestem pe evoluţia morală, politică, economică, socială şi culturală a României postdecembriste.

"Consensul fragil dintre iniţiaţii comunişti şi elementele recent politizate, care s-au aflat pentru un timp de aceeaşi parte a baricadei în revolta anticeauşistă, s-a prăbuşit pe 24 ianuarie 1990, când un mare număr de protestatari ultragiaţi au ieşit în stradă pentru a denunţa FSN. Ei fuseseră cuprinşi de furie din cauza schimbării de politică semnalate la o întrunire a consiliului FSN din 23 ianuarie, când s-a anunţat că FSN va lua parte la alegeri ca organizaţie politică (...) Astfel, la o lună de la formare, FSN fusese transformat dintr-un administrator politic într-un concurent activ pentru putere. Suspiciunea pe care disidenţii neproveniţi din Partidul Comunist, precum şi membrii partidelor nou create o aveau în legătură cu pedigriul personalităţilor din FSN a fost ferm întărită de această întoarcere de 180 de grade. Ca reacţie, liderii opoziţiei care abia se organiza pe baza "partidelor istorice" au dat publicităţii pe 23 ianuarie o declaraţie în care se arăta că decizia Consiliului contrazicea în mod flagrant promisiunile anterioare, exprimate în programul său din decembrie. Prin această decizie, spunea documentul, FSN şi-a pierdut neutralitatea şi capacitatea de administrator provizoriu al puterii, precum şi credibilitatea în faţa opiniei publice. Nu pot exista alegeri libere şi condiţii echitabile pentru toate formaţiunile politice atât timp cât FSN are un monopol evident totalitar la toate nivelurile statului. O serie de confruntări de stradă au avut loc între 25 şi 29 ianuarie 1990, iar ele au dat câştig de cauză FSN împotriva oponenţilor săi, dar numai după ce acesta a fost gata să folosească metode care nu se potriveau deloc cu autoproclamata msiune de a aduce democraţia în România. La televizor s-au lansat apeluri către muncitori să vină neîntârziat în centrul Capitalei pentru a proteja guvernul. Opozanţi neînarmaţi au fost bătuţi pe 28 ianuarie, iar sediile celor mai cunoscute partide de opoziţie au fost devastate pe 29 ianuarie. FSN s-a bazat pe trupele de şoc asigurate de 40.000 de mineri din Valea Jiului. În primele săptămâni ale lui 1990, liderul lor, Miron Cozma, a pus la punct tehnica mineriadei. Aceasta a fost descrisă ca un instrument de presiune şi intimidare destinat să ţină în frâu şi să pedepsească forţele percepute ca o ameninţare la adresa securităţii şi a bunăstării României şi ale poporului său (...) Pe 6 februarie FSN s-a înregistrat ca partid politic şi la scurt timp după aceea Ion Iliescu a devenit candidatul său la preşedinţia României".

Cum însă efervescenţa anticomunistă încurajată de răsturnarea lui Ceauşescu era departe de a se fi stins, trebuia inventat un pretext ca atenţia românilor să fie abătută de la componenţa comunistă a noii puteri. Era momentul să se facă apel la vechile "structuri", în speţă la Serviciul "D" (Dezinformare) din Securitate, despre al cărui rost ne informează istoricul Marius Oprea în cartea sa intitulată *Moştenitorii Securităţii*. "Acest serviciu avea rostul de a lansa informaţii false în opinia publică prin intermediul reţelei informative (...) Cadrele unităţii şi-au făcut din plin datoria faţă de noii patroni politici după 1989 cu prilejul campaniilor electorale deosebit de agresive ale regimului Iliescu din 1990 şi 1992". Agenţii Serviciului "D" sunt autorii "Fabricării conflictului interetnic", care a culminat cu "Violenţele de la Târgu-Mureş", pretextul căutat pentru reînfiinţare Securităţii. Cu numele schimbat de Serviciul Român de Informaţii, la 26 martie 1990, printr-un decret semnat de Ion Iliescu, Securitatea îşi reintră oficial în drepturi şi atribuţii. Dar pentru a preîntâmpina criticile s-a afirmat că Securitatea vechiului regim fusese desfiinţată, un lucru la fel de fals ca pretenţia că FSN nu avea nici o legătură cu partidul care fusese forţa conducătoare în societatea românească până în decembrie trecut. Aşadar, la numai trei luni de la însângeratul decembrie, românii au parte de o *restitutio in integrum* comunistă, care, cu retuşuri nesemnificative, dăinuie până în ziua de astăzi.

"O opoziţie cu spinarea frântă" este diagnosticul pe care Tom Gallagher îl pune formaţiunilor politice care ar fi trebuit să se opună neocomunismului întruchipat de FSN. "Protestele în legătură cu caracterul comunist al FSN nu au reuşit să capete credibilitate, de vreme ce nici unul dintre partidele istorice nu a demonstrat dorinţa de a lăsa deoparte scindările şi de a strânge rândurile împotriva acestei primejdii. Câmpeanu şi Raţiu nu au reuşit să-i convingă pe mulţi dintre votanţii nehotărâţi că ar putea oferi României ceva mai bun decât Iliescu. Nici unul din ei nu dispunea de cunoaştere şi credibilitate internă, spre a constitui o provocare pentru ex-comunişti, care căutau să construiască o democraţie după propriul lor chip. Ascensiunea unor astfel de figuri a demonstrat incoerenţa opoziţiei tradiţionale. Pentru o bună perioadă din anii '90, ea avea să fie alcătuită din partide identificate cu liderul, cu programe neclare, incapabile să-şi lărgească baza electoratului şi să devină astfel o prezenţă politică eficace".

(continuare în pag. 6)

Gabriel CONSTANTINESCU

O RADIOGRAFIE A POSTCOMUNISMULUI ROMÂNESC

(urmare din pag. 5)

Dar ceea ce nu au reuşit să facă cei doi lideri ai partidelor istorice, Raţiu şi Câmpeanu – să resuscite spiritul radical anticomunist, pe care cei 45 de ani de opresiune şi teroare păreau să-l fi anihilat total -, a reuşit acel segment al populaţiei, puţin numeros, dar hotărât, care reprezenta de fapt românismul autentic. "Începând din 22 aprilie, centrul Bucureştiului devenise un loc de întrunire pentru o demonstraţie neîntreruptă a studenţilor, a intelectualilor şi a altor grupuri făcând parte din opoziţia neorganizată, care declara că foştii comunişti încercau să creeze o Românie după propriul lor chip schimonosit. Ei cereau ca înalţii funcţionari ai PCR, membrii Securităţii, precum şi demnitarii din nomenclatura conducătoare să nu aibă dreptul de a candida în primele alegeri pentru nici o funcţie publică, inclusiv pentru preşedinţie; acesta era de fapt Punctul 8 dintr-o proclamaţie redactată de un grup de democraţi din Timişoara şi dată publicităţii pe 11 martie".

Din păcate, însă, democraţia se bazează pe cantitate, iar dacă în procesul democratic intervine frauda organizată de partida care deţine puterea, nu este de mirare că la 20 mai 1990 Occidentul a luat act, fără posibilitatea de a reacţiona, la "Triumful în alegeri al FSN", triumf încununat de un incredibil 85 la sută din voturi cu care "poporul" l-a ales preşedinte pe Ion Iliescu! "Totuşi – notează universitarul britanic –, luminile reflectoarelor s-au concentrat în continuare asupra opoziţiei neoficiale care continua să sfideze autorităţile, rămânând în Piaţa Universităţii din Bucureşti timp de încă trei săptămâni după alegeri. Participanţii adoptaseră denumirea de golani, după ce Iliescu îi caracterizase astfel în aprilie (...) Golanii stabiliţi în Piaţa Universităţii au fost în cele din urmă alungaţi pe 13 iunie. În urma unui discurs al lui Ion Iliescu difuzat la televizor, în care a făcut apel la cetăţenii de bună-credinţă să vină în ajutorul guvernului (...), pe 14 şi 15 iunie mii de mineri din Valea Jiului au sosit în capitală şi în cursul următoarelor două zile s-au dedat la jafuri, atacând sedii ale partidelor de opoziţie şi birouri ale unor organizaţii civice (...) Condamnarea internaţională a rolului guvernului în violenţele din iunie 1990 a fost practic unanimă". Dar numai atât!

Încercările timide ale guvernului Roman de a liberaliza economia s-au izbit de rezistenţa lui Ion Iliescu. "Adrian Severin, cel mai îndrăzneţ dintre reformatorii economici, a lăsat un memoriu despre guvernarea Roman, care sugerează că divergenţele cu Iliescu privind politica economică erau reale şi de neîmpăcat". O dovadă în plus că Ion Iliescu nu a urmărit prin lovitura de stat din decembrie '89 nici chiar reformele propuse de Gorbaciov, *perestroika* şi *glasnost*-ul, ci doar să-i ia locul lui Ceauşescu. Toate acţiunile sale scot la iveală o "personalitate accentuată", pentru care voinţa de putere are puternice accente patologice. Incapacitatea lui Ion Iliescu de a se desprinde de tiparele marxism-leninismului nealterat prin intervenţii reformiste este ilustrată de a remarca aceluiaşi Adrian Severin, citată de Tom Gallagher: "Din păcate, domnule preşedinte, dumneavoastră încă mai credeţi că stalinismul şi ceauşismul au fost nişte erori în aplicarea marxism-leninismului. Noi suntem de părere că singurii care au aplicat în mod corect tezele lui Marx şi ale lui Lenin au fost Stalin şi Ceauşescu". (De altfel, diagnosticul de "personalitate accentuată", cu evidente implicaţii psiho-patologice, şi-a găsit confirmarea în declaraţia făcută de Ion Iliescu pe 31 ianuarie 2005 unei tinere ziariste, înaintea şedinţei Delegaţiei Permanente, că nu îl interesează să fie preşedinte onorific al PSD". Deşi am 75 de ani, am vigoarea unui om de 45. Încearcă-mă!".)

Guvernul Roman a avut viaţă scurtă. Înlăturarea lui s-a făcut cu aceeaşi metodă care-şi dovedise eficacitatea în anul precedent: aducerea minerilor, detaşamentul de şoc al lui Ion Iliescu. "Ca şi Ceauşescu – comentează Tom Gallagher înlăturarea brutală a lui Petre Roman –, Roman a căzut în ceva mai mult de 24 de ore. Forţele de securitate se evaporaseră în faţa prădătorilor care au ocupat clădirea Parlamentului pe 26 septembrie 1991. Roman şi-a depus atunci mandatul pentru o soluţionare politică a crizei. Schimbat din funcţie, Roman a vorbit pe 29 octombrie despre primejdiile care pândesc România ca urmare a supravieţuirii mentalităţii şi metodelor Securităţii lui Ceauşescu (...) Un nou guvern de tehnocraţi a fost numit atunci sub Theodor Stolojan, care a depus jurământul în faţa Parlamentului pe 16 octombrie 1991. Roman a criticat disponibilitatea lui Iliescu de a negocia sub ameninţarea cu forţa ca fiind "un act de laşitate" care avea să se dovedească dezastruos pentru democraţie. Această ruptură publică a fost începutul unei lupte pentru putere urmărind dobândirea controlului asupra FSN, care se va sparge în două în următoarele şase luni (...) În fiecare fază a escaladării luptei pentru putere în sânul FSN, ex-premierul Roman s-a prezentat drept partizanul autentic al democraţiei, pe când principalul lui adversar i-a rezervat rolul de comunist nostalgic. Dar în ochii multora la rădăcina conflictului dintre cei doi aliaţi de odinioară s-a aflat doar setea de putere politică şi nu divergenţe legate de politica economică".

După alegerile locale din 1992, peisajul politic românesc a suferit prefaceri majore. FSN s-a scindat în gruparea condusă de Ion Iliescu cu numele de Frontul Democrat al Salvării Naţionale (FDSN) şi gruparea condusă de Petre Roman, care a păstrat vechea denumire, FSN. În acelaşi timp au luat naştere cinci noi partide politice cu rădăcini adânc înfipte în Partidul Comunist Român. Comuniştii nedeghizaţi, conduşi de Ilie Verdeţ, s-au grupat în Partidul Socialist al Muncii (PSM), naţional-comuniştii antisemiţi, conduşi de Corneliu Vadim Tudor au înfiinţat Partidul România Mare (PRM), naţional-comuniştii antimaghiari, conduşi de Gheorghe Funar au format Partidul Unităţii Naţionale Române (PUNR), şi comuniştii rurali (agronomi, brigadieri, magazineri şi contabili din fostele CAP-uri), conduşi de Victor Surdu, au format Partidul Democrat Agrar Român (PDAR). La polul opus, Convenţia Democrată, o alianţă a "partidelor istorice", sprijinite de societatea civilă, liantul fiind Partidul Naţional Ţărănesc. Sub conducerea lui Corneliu Coposu, singurul supravieţuitor al regimului de exterminare aplicat liderilor naţional-ţărănişti de regimul comunist, Convenţia a încercat să le arate românilor primejdia pe care o reprezintă neocomunismul disimulat în partide cu denumiri şi oferte înşelătoare. Dar la alegerile din septembrie 1992, rezultatele au fost departe de aşteptări. Atât la alegerile parlamentare, cât şi la cele prezidenţiale, comuniştii au obţinut câştig de cauză.

"A fost o calamitate pentru România – observă Tom Gallagher – faptul că în primele două alegeri, din 1990 şi din 1992, o majoritate clară de cetăţeni au arătat că preferau în mare parte o asemenea democraţie ghidată, în care o nouă elită, provenind masiv din fostele servicii secrete şi din alte categorii privilegiate, era în stare să ignore sau să submineze legea. Convingerile lor sociale fuseseră puternic influenţate de regimul comunist, fapt care reîntărea relaţiile verticale de dominare şi dependenţă personală şi totodată descuraja solidaritatea socială. Ca urmare, lumea care susţinuse dictatura lui Ceauşescu era încă vie şi nu avea să dispară curând. Adepţii schimbării autentic democratice puteau fi găsiţi în număr mare la Timişoara, iar mai târziu la Bucureşti. Dar trebuia să treacă vreme îndelungată înainte ca ei să le conteste lui Iliescu şi acoliţilor săi dreptul de a ocupa poziţii înalte în stat, iar între timp România fusese lăsată mult în urma altor state în tentativa de a scăpa de subdezvoltare şi de a-şi făuri un nou viitor ca membru ipotetic al Uniunii Europene".

(Va urma)

ÎNCEPE... SĂ PUTĂ !

(urmare din pag. 1)

acolo şi să facă ce vor cu dosarele respective"), recomandând transportul arhivei (preluate otova !) la sediul din Popeşti-Leordeni. Această clădire însă, pe lângă faptul că nu oferă condiţiile climatice şi de siguranţă prevăzute de lege pentru conservarea arhivelor, este subiectul litigiului dintre C.N.S.A.S. şi antreprenorul lucrării. Bref, S.R.I. sub conducerea lui Radu Timofte, nu renunţă în favoarea C.N.S.A.S. nici la proprietatea şi nici la controlul exclusiv asupra arhivelor Securităţii, intoxicând în continuare C.N.S.A.S. cu dosare selectate, descompletate şi contrafăcute de oamenii lui Iliescu. În aceste condiţii, solicitarea (în premieră !) a doamnei Monica Macovei, adresată C.N.S.A.S., de a o informa "în legătură cu posibila calitate de agent sau colaborator al Securităţii ca poliţie politică" a 12 judecători din conducerea Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, 9 judecători din conducerea Curţii Constituţionale, 3 procurori din conducerea P.N.A. şi 5 procurori din conducerea Parchetului General, nu are sorţi de izbândă. Tergiversarea dekaghebizării serviciilor secrete va conduce la eşecul reformei în Justiţie, cu efecte dezastruoase pentru actuala coaliţie, de care urmează să profite P.S.D. la momentul favorabil declanşării alegerilor anticipate.

Un atentat pentru liniştea noastră

Supus presiunilor din partea C.N.S.A.S. şi a preşedintelui Băsescu pe tema deconspirării Securităţii, Radu Timofte reacţionează stupefiant: iese la rampă într-un interviu televizat şi declară cu privire la "efectele ce le pot produce măsurile ce se iau împotriva persoanelor care comit acte de corupţie" că a constatat "primejdia ce poate să vină asupra preşedintelui României", pe baza unor "informaţii secvenţiale din partea unor oameni ai lumii interlope în legături cu structurile mafiote, structuri implicate în acte de corupţie, dispuşi să angajeze diferite persoane din afara teritoriului României pentru a veni în România să comită atentate". Declaraţiile şefului S.R.I. care îşi depăşeşte cu bună ştiinţă atribuţiile ("nu ar trebui să aduc în public, în concret, efectele ce le pot produce măsurile ce se iau") ridică câteva semne de întrebare: de ce şeful spionajului intern isterizează poporul cu televizorul, pe baza doar a unor informaţii secvenţiale, aflate încă în curs de verificare ("oricum, verificăm nişte informaţii") ? De ce acesta nu a aşteptat – conform deontologiei profesionale – rezultatul verificării, pentru a pune apoi cap la cap secvenţele veridice, în cadrul unei sinteze unitare şi coerente ? Nu s-a gândit oare că procedând în acest fel, i-ar putea deconspira pe agenţii din subordine care au penetrat respectivele medii ? Nu cumva avem de-a face cu acelaşi terorism psihologic ce a funcţionat şi în decembrie '89?

Înainte de a face aceste dezvăluiri Radu Timofte a informat S.P.P.-ul şi preşedinţia în legătură cu aceste aspecte. Ar fi interesant însă de aflat dacă şeful S.R.I. l-a informat pe preşedintele Băsescu şi în legătură cu intenţiile sale de a face în public respectivele declaraţii. De ce procedează astfel Radu Timofte ? Răspunsul cel mai la îndemână este că vrea să se facă util şi să-şi dovedească loialitatea. Pentru a se menţine în funcţie, el încearcă pe această cale să atragă atenţia că *dacă n-am fi fost noi la conducerea S.R.I., Băsescu ar fi fost lichidat.* Mesajul său subtextual, nu exclude însă posibilitatea unei alte "decodări": *dacă nu mai suntem noi la conducerea S.R.I., Traian Băsescu ar putea fi lichidat !* O astfel de interpretare nu este hazardată, în contextul în care nu demult s-a încercat "neutralizarea" preşedintelui pro-occidental al Ucrainei, pentru a împiedica pe această cale ieşirea acestui stat de pe orbita Moscovei.

Ce anume îl determină pe Traian Băsescu să-l păstreze încă în funcţie pe Radu Timofte – cu riscul compromiterii reformei – nu ştim. Deocamdată un lucru e cert: din "subteranele" S.R.I. începe să pută.

Ambiţie...

TEODOR M. POPESCU

DE LA NERO LA STALIN.

ANTICREȘTINISMUL COMUNIST

(urmare din numărul trecut)

Pentru a da idee mai concretă de impietatea manifestațiilor comuniste, organizate de komsomoliști și bezbojnici ca tablouri vii, spre a batjocori pe Dumnezeu și cele sfinte, redăm, după revista *Irénikon*, dintr-o scrisoare de la Moscova, publicată de ziarul *Dni* și apoi reprodusă de *Revue des deux Mondes*, următoarele **(1)**: "Figuranții erau îmbrăcați în veșminte sacerdotale: cei mai mulți purtau costumul preoților ortodocși, cu păr lung și cu bărbi zbîrlite. Automobile erau ocupate de indivizi travestiți în Dumnezeu, în membri ai Sfintei Familii și în sfinți. Fecioara, cu Pruncul în brațe, era îmbrăcată în uniforma unui soldat roșu. Inscripții nelegiuite fluturau pe deasupra grupurilor". Pe ele se putea citi: "Religia este opium pentru popor. Religia este un instrument în mîinile burgheziei pentru a stăpîni clasa muncitoare și a o înrobi. Jos cu zeii! La urzici cu ei! Cardinalii, rabinii, pastorii, parohii, popii, hogii sînt dușmanii noștri cei mai crînceni. Sîntem totdeauna gata să masacrăm popimea". Și alte asemenea insanități, de un cinism adesea revoltător, mai ales la adresa Sfintei Fecioare. În aceste cortegii este reprezentat un episcop, care binecuvintează poporul cu o mînă, iar cu cealaltă mîngîie o făptură care o închipuie pe Fecioara Maria; sau un cardinal care binecuvintează pe un lucrător, în timp ce-i dă unui capitalist cătușe pentru el. Falși călugări, în situații indecente, își sparg pieptul cîntînd cuvinte grosolane. Un popă beat, cu părul vîlvoi, rostește fraze incoerente, dintr-o căruță trasă de o mîrțoagă; unii se apropie de el cu mîinile împreunate, cerîndu-i binecuvîntarea.

Toată această procesiune blasfemiatoare se oprește în fața bisericilor celor mai venerate de popor, parodiază slujba religioasă și cîntă în cor, pe melodii liturgice, cîntece de desfrîu. Într-o zi, unul dintre aceste cortegii se îndreaptă spre catedrală la vremea liturghiei. Fu ridicat un rug cu icoane și cu manechine în chip de sfinți. De spînzurători atîrnau chipuri ridicule ale lui Hristos, Iehova, Buda și Mahomed. În jurul rugurilor aprinse și al spînzurătorilor, tineri comuniști de ambele sexe organizează dansuri obscene, însoțite de cîntece și de vociferări.

Bolșevismul nu se oprește însă nici aici. El știe că nu ajunge să persecute Biserica, să critice credința, să batjocorească cele sfinte, ci trebuie să le și înlocuiască. În locul sărbătorilor creștine a introdus sărbători comuniste **(2)**, a desființat Duminica, a înlocuit emblemele și simbolurile creștine cu cele comuniste **(3)**, a pus steaua roșie în locul crucii **(4)** și, voind să combată creștinismul cu propriile lui arme, a recurs la ideea de a înfrumuseța ceremoniile profane, pentru a face concurență celor bisericești **(5)**. Ceea ce nu poate să combată sau să imite, bolșevismul interzice. Așa a interzis, printre multe altele, caritatea creștină, oprind Biserica de a mai face binele **(6)**, pentru a se dovedi o dată mai mult că bolșevismul este domnia celui rău. Iar pentru ca "religioșii" să nu poată avea nici o influență politică, nu se admite candidatura lor la alegeri **(7)**. ***(va urma)***

---

1. S. Broussaleux, "La persécution de l'idée religieuse en U.R.S.S.", în *Irénikon*, XI, 6 (noiembrie-decembrie 1934), p. 575. Articol foarte interesant (pp. 572-583), cu continuare din nr. 5 (septembrie-octombrie 1934), pp. 425-437.

2. D. C. L., "Chronique religieuse. L'antireligion en U. R. S. S.", în *Irénikon*, XIII, 3 (mai-iunie 1936), p. 308.

3. Chiar obiecte tradiționale obișnuite sînt ornamentate bolșevic, ca de exemplu pomii de Crăciun (v. "Chronique religieuse. Actualités. U. R. S. S.", în *Irénikon*, XVI, 1, ianuarie-februarie 1939, p. 45), iar verigheta este combătută ca "simbol burghez al căsătoriei" și "semn al unei lumi capitaliste perimate" (v. "Chronique religieuse. Actualités. U. R. S. S.", în *Irénikon*, XVI, 5, septembrie-octombrie 1939, p. 449).

4. D. C. L., "Chronique de l'Orthodoxie russe – 88", în *Irénikon*, VI, 4 (septembrie-octombrie 1929), p. 594. Monumentele funerare trebuie să aibă pe ele emblema sovietică (secera și ciocanul), în loc de cruce, emblemă care a fost pusă chiar la mormîntul mamei lui Stalin, împotriva dorinței ei (*cf.* "Chronique religieuse. Actualités. U. R. S. S.", în *Irénikon*, XVI, 5, septembrie-octombrie 1939, pp. 448-449).

5. *Cf.* D. C. L., "Chronique de l'Orthodoxie russe", în *Irénikon*, VI, 4 (septembrie-octombrie 1929), p. 594.

6. *Cf.* D. C. L., "Chronique de l'Orthodoxie russe – 45", în *Irénikon*, VI, 3 (iulie-august 1929), p. 411.

7. "Chronique religieuse. Actualités. U. R. S. S.", în *Irénikon*, XV, 4 (iulie-august 1938), p. 368.

Mijlocul lunii februarie 2005 marchează împlinirea unei jumătăți de secol de la săvârșirea uneia dintre cele mai temerare acțiuni ale exilaților români anticomuniști: ocuparea Legației Republicii Populare Române de la Berna, cu scopul de a trezi și sensibiliza opinia publică occidentală în legătură cu fărădelegile petrecute în spatele Cortinei de Fier. Era încă vremea când în țară se mai credea cu naivitate în „venirea americanilor" și când încă nu era clar pentru toată lumea că instaurarea regimurilor comuniste în sud-estul și centrul Europei se înfăptuise tocmai cu complicitatea abjectă a celor din partea cărora se aștepta izbăvirea.

Cu puține excepții, istoriografia românească, inclusiv cea postdecembristă, dacă nu ignoră evenimentul în componentele lui esențiale, îl plasează cu comoditate (și complicitate mincinoasă) în seria acțiunilor catalogate drept "teroriste". Așa se întâmplă, din păcate, și în cazul lucrării d-lui Cristian Troncotă, *Istoria serviciilor secrete românești. De la Cuza la Ceaușescu* (Editura "Ion Cristoiu" S.A., București, 1999): "*Atacul terorist* [subl. n.] s-a soldat cu moartea unei persoane", scrie acesta dintru început, precizând apoi că "alarmată telefonic de diplomații români, poliția elvețiană a refuzat să intervină imediat, sub motiv că era vorba de un «conflict între români», dar a sosit la fața locului a doua zi, când a constatat că în realitate era un caz de «omucidere cu premeditare». Abia la 42 de ore de la declanșarea atacului făptașii au fost arestați". Referindu-se la reacția autorităților comuniste de la București, autorul își informează cititorii că "la indicațiile lui Gheorghiu-Dej, propaganda s-a axat pe trei linii demascatoare, și anume: a legionarismului, a spionajului american – considerat principalul organizator – și a atitudinii autorităților elvețiene".

În legătură cu personajul central al acțiunii, d-l Troncotă afirmă: "Din materialul documentar publicat [care material anume, dumnealui nu găsește de cuviință să ne spună!] reținem că principalul inițiator și autor al *atentatului terorist* [subl. n.] asupra Legației Române de la Berna a fost Oliviu Beldeanu". Acesta, născut la Dej în 1924, "la vârsta de 15 ani, împreună cu alți colegi de liceu, a făcut parte din organizația «Frunză Verde», de orientare legionară. Organizația avea ca scop să se dedea în grup la inițierea de acțiuni huliganice îndreptate împotriva minorităților conlocuitoare". După ce i se conturează traiectoria biografică legată de evenimentele din ianuarie 1941, iar mai apoi s-a de aderarea la P.N.Ț. (după 23 august 1944), aflăm că "după alegerile frauduloase din 1946, care au dat câștig forțelor procomuniste, Beldeanu s-a înrolat în mișcarea de rezistență anticomunistă, numărându-se printre membrii grupului de legătură care puneau în contact conducerea P.N.Ț. din Capitală cu grupul de rezistență din Munții Făgăraș".

OCUPAREA LEGAȚIEI R. P. R. DE LA BERNA
o curajoasă acțiune de acum o jumătate de veac

Aparent neutru și imparțial, d-l Troncotă amestecă însă complice, fără să-i crape obrazul, adevăruri evidente cu minciuni sfruntate, într-un limbaj de cea mai pură extracție propagandistic-comunistă. Dumnealui insistă asupra caracterului "terorist" al acțiunii săvârșite de grupul celor cinci români condus de Oliviu Beldeanu și, nenecesar și irelevant, se oprește asupra unor elemente de detaliu ale biografiei conducătorului acțiunii, mult mai mult decât asupra esenței evenimentelor de la Berna din 14-15 februarie 1955. Contextul european și mondial al faptelor este eludat și ignorat aproape cu desăvârșire. Doar în treacăt se amintește că "grupul condus de Beldeanu a planificat un atac terorist – dar care până la urmă nu s-a produs – îndreptat contra membrilor unei delegații sovietice care participau la o conferință internațională la Geneva". Lipsește cu desăvârșire însă preocuparea autorului pentru punerea în lumină a climatului internațional și a raporturilor politico-diplomatice și militare ale vremii. Nu este deloc lipsit de importanță faptul că în anii 1954 și 1955 – în plin Război Rece – la Geneva au avut loc două conferințe Est-Vest, iar în acest ultim an URSS își înregimentează sateliții în Tratatul de la Varșovia. Este perioada în care teroarea asupra națiunilor captive regimurilor comuniste era la apogeu.

Considerând că "Dosarul Berna conține multe aspecte obscure", d-l Troncotă nu poate trece cu vederea esențialul: "adevăratul motiv al atacului – capturarea unor documente care să deconspire agentura comunistă infiltrată în mediile de decizie occidentale", chiar dacă la judecarea cazului acesta "a fost lăsat deoparte, la dorința tuturor părților implicate, ceea ce explică și clemența de care a dat dovadă justiția elvețiană". Este relevant, pentru punerea în lumină a adevăratului caracter al acțiunii, faptul că documentele găsite de membrii grupului Beldeanu în Legație au fost puse la dispoziția poliției elvețiene. Preocuparea expresă a patrioților români a fost de a afla "documente ce ar fi conținut numele «cârtițelor» comuniste infiltrate în Occident și care furnizaseră informații ce au condus la capturarea atât de rapidă a echipelor de parașutiști lansate pe teritoriul României în anii anteriori". Adevărul este afirmat de d-l Troncotă însuși când îi citează pe "analiștii vest-germani" care sunt siguri de implicarea Bucureștiului și a Legației sale de la Berna, "în actele căreia s-ar fi aflat numele surselor".

Iată așadar că acțiunea de la Berna nu a fost una menită nici a ucide sau teroriza, nici a distruge sau produce pagube cuiva, ci, dimpotrivă, a servit scopului nobil al aflării adevărului despre natura și reala esență criminală și teroristă a regimurilor comuniste. Faptul acesta reiese cu prisosință din conținutul documentului alăturat, care a fost pus în circulație în Elveția, în legătură cu evenimentele de la "Legația RPR" din Berna, de către Liga Românilor Liberi:

Berna, 14-15 februarie 1955
Libertate României și vitejilor ei fii de la Berna
****

Voi, fii ai Libertății care aveți Credință,

Amintiți-vă de cei vânduți de către Occident robiei sovietice, martiri ai Libertății abandonați sub tirania celor fără Dumnezeu.

De acolo, de sub piatra de mormânt a despotismului care le strivește trupurile, din sufletele lor nebiruite, încolțește temuta sămânță a luptei pentru Libertate.

Nu-i osândiți uitării, pentru că atunci când se va dezlănțui furtuna nu vă vor mai rămâne alți prieteni pe lume decât aceia care acum suferă în beznă pentru Dumnezeu și pentru demnitatea umană.

Liga Românilor Liberi

****

În noaptea de 14 februarie 1955, cinci tineri patrioți români, Oliviu Beldeanu, Ion Chirilă, Stan Codrescu, Dumitru Ochiu și Teodor Ciochină, la Berna, în Elveția, au ocupat Legația țării lor aflate sub robia stăpânirii comuniste. Acest act de curaj a demascat activitățile de spionaj ale comuniștilor și a dat noi speranțe forțelor de rezistență din spatele Cortinei de Fier.

România a fost cedată dominației sovietice în 1944-1945, în timp ce armatele sale luptau pe frontul Aliaților ca a patra forță combatantă în efortul de război al acelei perioade. Un "Tratat de Pace" încheiat în 1947 cu cei înrobiți a fost semnat și de către Statele Unite și Marea Britanie.

Timp de 11 ani România a fost exploatată nemilos, terorizată și asuprită de către armatele de ocupație sovietice și de către agenții politici prin asasinate, muncă silnică, deportări și secătuire economică.

Chiar în acest moment, cu binecuvântarea "spiritului de la Geneva", populația din provinciile răsăritene ale României, Basarabia și Bucovina, este deportată în pustietățile din Kazahstan.

În acest răstimp al domniei mistificărilor de toate felurile și al tuturor josniciilor; în aceste momente de restriște pentru adevăr și rostitorii lui, de răsturnare și frângere a dreptei scări a valorilor și credinței; acum, chiar acum este mai de trebuință decât oricând nesovăitoarea rostire a adevărului și apărarea împlinirii judecăților întru dreaptă cumpănire.

Iată deci adevărul despre evenimentul de acum cinci decenii, care s-ar cuveni să ocupe un loc privilegiat în memoria noastră națională, mistificată încă de avortonii istoriografiei comuniste.

Nicolae POP

ACATISTUL SFINŢILOR ROMÂNI DIN ÎNCHISORI

TROPARUL GLASUL I.

Mărturisitorii cei adevăraţi ai lui Hristos cu vitejie au stat împotriva uneltirilor satanei, şi nici prigoana, nici temniţa, nici chinurile, nici lanţurile nu i-au spăimântat, ci cu putere de sus credinţa şi neamul românesc au păzit. Pentru rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mântuieşte sufletele noastre.

Condacul 1:

Pe mărturisitorii cei aleşi ai lui Hristos, podoaba Bisericii noastre, pe cei ce în temniţă chinuri şi batjocuri au răbdat, ostaşii cei adevăraţi ai Domnului care cu puterea Crucii pe slujitorii satanei au ruşinat şi în ceruri se roagă pentru noi, cu dorire să îi lăudăm zicând: *Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori, care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!*

Icosul 1:

De la icoană şi de la altar aţi pornit, Sfinţilor Mărturisitori, să apăraţi dreapta credinţă şi neamul românesc de urgia ce venea dinspre Răsărit, şi nici prigoana, nici temniţa nu v-au îngrozit, ci cu tărie aţi stat împotriva uneltirilor satanei, pentru care bucurându-ne, vă lăudăm zicând:

Bucuraţi-vă, suflete curate de crin.
Bucuraţi-vă, că pe acestea nu le-a întinat nici un chin.
Bucuraţi-vă, că robia neamului aţi voit a o frânge.
Bucuraţi-vă, că pământul ţării l-aţi temeluit cu sânge.
Bucuraţi-vă, că vrăjmaşii lui Hristos v-au prigonit.
Bucuraţi-vă, că vânzătorii de neam v-au lovit.
Bucuraţi-vă, că zdrobiţi fiind, iarăşi v-aţi ridicat.
Bucuraţi-vă, că gândul la moartea voştri putere v-a dat.
Bucuraţi-vă, că viaţa v-a fost rugă şi plâns.
Bucuraţi-vă, că ardere de tot v-aţi adus.
Bucuraţi-vă, că darul Arhanghelului v-a umbrit.
Bucuraţi-vă, căci cu puterea cinstitei Cruci aţi biruit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 2-lea:

Fiara roşie cu mânie s-a pornit împotriva Bisericii lui Hristos şi lumea întreagă s-a îngrozit de cumplitele nelegiuiri: că icoanele au fost călcate în picioare, moaştele sfinţilor batjocorite, preoţii ucişi şi mulţime de biserici dărâmate; iar voi, Sfinţilor, nevoind a ne lăsa nouă o ţară fără altare şi cruci, v-aţi împotrivit cu bărbăţie celor rău-credincioşi, cântând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 2-lea:

Se clătina aşezarea creştină a lumii şi puterile întunericului cumplit spumegau, iar ostaşii lui Hristos cu inimă vitează, nesuferind unele ca acestea, au pornit grabnic spre Spania însângerată unde moarte de martiri cu bucurie au primit; iar voi, Sfinţilor, legământ aţi făcut pe mormântul lor să duceţi lupta cea bună pentru izbăvirea neamului, pentru care cu mulţumire grăim:

Bucuraţi-vă, apărători ai neamului românesc.
Bucuraţi-vă, fii vrednici ai pământului strămoşesc.
Bucuraţi-vă, că doi tineri pildă vie v-au dat.
Bucuraţi-vă că la moarte fericiţi au plecat.
Bucuraţi-vă, că la mormântul lor legământ aţi rostit.
Bucuraţi-vă, că-n sărăcie a vieţui aţi făgăduit.
Bucuraţi-vă, că de bucuriile pământeşti v-aţi lepădat.
Bucuraţi-vă, că ţara s-o slujiţi v-aţi legat.
Bucuraţi-vă, că munţi de suferinţă aţi străbătut.
Bucuraţi-vă, că tinereţe cei mai mulţi n-aţi avut.
Bucuraţi-vă că neamul prin voi s-a împlinit.
Bucuraţi-vă, că durerea voastră însutit a rodit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 3-lea:

Voit-au vrăjmaşii Crucii şi vânzătorii de ţară să rupă sufletul românesc de Hristos, dar s-a ridicat nouă viteaz apărător cu suflet de Arhanghel, care viaţa pentru legea strămoşească şi-a pus zicând: "Cel ce luptă, chiar singur, pentru Dumnezeu şi neamul său, nu va fi învins niciodată"; iar acum, biruitor, cu îngerii în ceruri, acestuia neîncetat îi cântă: *Aliluia!*

Icosul al 3-lea:

Tiranul cel ucigaş şi nelegiuita evreică, nesuferind a vedea sufletele voastre curate arzând de dragoste pentru credinţă şi neam, diavolească poruncă au dat să fiţi noaptea duşi în pădure şi sugrumaţi, apoi ciuruiţi de gloanţe, aruncaţi într-o groapă, arşi cu vitriol şi acoperiţi cu lespezi grele de piatră, dar nici mormântul, nici moartea nu v-au ţinut, ci la Viaţa cea adevărată v-aţi mutat, pentru care auziţi de la noi unele ca acestea:

Bucuraţi-vă, lacrimi pe obrazul ţării vărsate.
Bucuraţi-vă, suflete greu încercate.
Bucuraţi-vă, că aţi ştiut că la moarte plecaţi.
Bucuraţi-vă, că senini v-aţi despărţit de ceilalţi.
Bucuraţi-vă, că-n întunecata pădure v-au dus.
Bucuraţi-vă, că picioarele în lanţuri v-au pus.
Bucuraţi-vă, că frânghii după gât v-au întins.
Bucuraţi-vă, că mişeleşte pe toţi v-au ucis.
Bucuraţi-vă, căci Catapeteasma Neamului s-a despicat.
Bucuraţi-vă, că voievozii din morminte s-au sculat.
Bucuraţi-vă, că Horea sfârtecat a zvâcnit.
Bucuraţi-vă, că Tudor cel vândut s-a îngrozit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 4-lea:

Spăimântatu-s-au slugile satanei de dârzenia şi credinţa voastră, Sfinţilor, şi socotind să vă piardă, cu mânie s-au pornit asupra voastră în temniţele de la Râmnicu Sărat, Miercurea Ciuc, Braşov şi Vaslui, şi în înfricoşătoarea "noapte a răzbunării" cu moarte de martiri v-aţi încununat, cântând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea:

Uneltirile celor fără de lege nicicum nu v-au îngrozit, vitejilor Mărturisitori, ci înţelegând că veţi fi ucişi, în curtea lagărului toţi aţi îngenuncheat şi în tăcerea nopţii rugăciunea "Tatăl nostru" cu umilinţă aţi rostit, apoi gloanţele au pornit potop asupra voastră, în vreme ce un preot întemniţat săvârşea în taină cea din urmă slujbă pentru voi şi pentru cei ce aveau să mai moară, pentru care noi vă lăudăm zicând:

Bucuraţi-vă, că la moarte cu Hristos aţi plecat.
Bucuraţi-vă, că neamului jertfă curată v-aţi dat.
Bucuraţi-vă că s-au minunat călăii de a voastră purtare.
Bucuraţi-vă, că s-au cucerit de credinţa voastră cea tare.
Bucuraţi-vă, că gloanţele nemilos v-au secerat.
Bucuraţi-vă, că durere în urmă aţi lăsat.
Bucuraţi-vă, că trupurile vi le-au pus la răscruci.
Bucuraţi-vă, că v-au lăsat fără groapă şi cruci.
Bucuraţi-vă, cei ce şi după moarte aţi fost umiliţi.
Bucuraţi-vă, cei ce "trădători de ţară" aţi fost numiţi.
Bucuraţi-vă, fii ai unui neam răstignit.
Bucuraţi-vă, că sufletul prin dureri v-aţi sfinţit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 5-lea:

Satana însuşi s-a pogorât ca să vă piardă, Sfinţilor Mărturisitori, în grozava temniţă de la Piteşti, iar călăul cel îndrăcit, tocmit să vă zdrobească sufletele, striga: "Dacă Hristos ar fi trecut prin mâinile mele, nu mai ajungea nici El pe cruce şi n-ar fi înviat. Eu sunt adevărata evanghelie! Eu o scriu acum pe stârvurile voastre!"; iar voi, Sfinţilor, neavând nădejde de izbăvire decât de la Dumnezeu, Acestuia cu lacrimi Îi strigaţi: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea:

Îngerii cei din ceruri şi-au ascuns faţa neputând suferi nebunia urătorilor de Dumnezeu, că în Vinerea Patimilor, spre batjocură, un tânăr pe perete au răstignit şi cu loviri sălbatice l-au ucis, iar zidurile temniţei se cutremurau de urletele celor schingiuiţi şi gropile înghiţeau flămânde grămezi de carne zdrobită şi sânge, dar în adâncul iadului Dumnezeu putere şi tărie v-a dat, pentru care vă lăudăm zicând:

Bucuraţi-vă, martiri care mult aţi pătimit.
Bucuraţi-vă că fiare cu chip de om v-au lovit.
Bucuraţi-vă, că peste cap cu pari ascuţiţi v-au bătut.
Bucuraţi-vă, că degetele cu cleşti vi le-au frânt.
Bucuraţi-vă, că în picioare cu ură aţi fost călcaţi.
Bucuraţi-vă, că-n genunchi, cu mâinile legate mâncaţi.
Bucuraţi-vă că sare spre mâncare aţi primit.
Bucuraţi-vă, că de apă zile-ntregi v-au lipsit.
Bucuraţi-vă, că dureri peste fire aţi răbdat.
Bucuraţi-vă, că Marilor Mucenici v-aţi asemănat.
Bucuraţi-vă, căci trupul cumplit aţi pătimit.
Bucuraţi-vă, că ţarina sufletului mai bogat a rodit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 6-lea:

Au socotit ucigaşii cei năimiţi din temniţa Aiudului să piardă şi pomenirea voastră, Sfinţilor, şi multchinuitele voastre trupuri în râpa de la "Dealul Robilor" au aruncat, neştiind ei puterea lui Dumnezeu cea arătată în vedenia proorocului Iezechiel, care zice: "Mâna Domnului a fost peste mine şi m-a luat în Duhul şi m-a pus în mijlocul unei văi pline de oase şi mi-a zis: "Fiul omului vor putea oare oasele acestea să învieze?". Eu am răspuns: "Doamne, Dumnezeule, Tu ştii lucrul acesta!". El mi-a zis: "Proroceşte despre oasele acestea şi spune-le: Oase uscate, ascultaţi cuvântul Domnului! Iată, voi face să intre în voi duh şi veţi învia!". Şi a intrat duhul în ele şi au înviat şi au stătut în picioare. Şi era ca o oaste mare, foarte mare la număr", care slăvea neîncetat pe Dumnezeu, cântându-I: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea:

Sălaş de rugăciune temniţa Aiudului v-a fost, că acolo neîncetat în post şi priveghere aţi petrecut, trezvia minţii şi smerenia inimii aţi dobândit, şi Dumnezeieştile Scripturi aţi învăţat, şi cu lacrimi îngenunchind, vă rugaţi pentru morţii voştri şi pentru cei ce vă prigoneau, pentru care noi vă lăudăm zicând:

Bucuraţi-vă, Sfinţi purtători de cunună.
Bucuraţi-vă, că aţi ales nevoinţa cea bună.
Bucuraţi-vă, că luptă îndoită aţi dus.
Bucuraţi-vă, că patimile din voi le-aţi supus.
Bucuraţi-vă, că şi pe călăi i-aţi înfruntat.

Bucuraţi-vă că aceia să vă piardă au cugetat.
Bucuraţi-vă, că loviri şi scuipări aţi primit.
Bucuraţi-vă, că mădularele în bătăi v-au zdrobit.
Bucuraţi-vă că în celule îngheţate aţi stat.
Bucuraţi-vă, că apă rece pe podea v-au turnat.
Bucuraţi-vă, că toate cu răbdare aţi suferit.
Bucuraţi-vă, că putere de sus v-a întărit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 7-lea:

Cuvintele Mântuitorului: "frate pe frate la moarte va da" au voit să le împlinească în temniţa de la Gherla, că îndrăciţii călăi cu ură vă porneau unii împotriva altora, şi chemând pe un tată l-au silit să-şi calce în picioare copilul, iar acela, căzând în genunchi, a strigat: "Ucideţi-mă pe mine, numai nu-mi schingiuiţi băiatul!"; iar voi, înţelegând nebunia satanei, v-aţi rugat zicând: "Doamne, dă-ne putere să răbdăm sau ia-ne viaţa!" şi lui Dumnezeu aţi strigat: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea:

Mintea omenească nu poate pricepe cruzimea chinurilor pe care le-aţi răbdat, Sfinţilor, căci răstigniţi pe podea, cu frânghii ude aţi fost bătuţi, degetele cu cleşti v-au zdrobit şi cu scânduri peste faţă v-au lovit, încât înfăţişare de oameni nu mai aveaţi, dar voi, urmând lui Hristos Cel Răstignit, toate aţi suferit şi pe călăi aţi iertat, pentru care vă lăudăm zicând:

Bucuraţi-vă, trupuri în chinuri zdrobite.
Bucuraţi-vă, suflete în foc lămurite.
Bucuraţi-vă, că satana a cerut să vă cearnă.
Bucuraţi-vă, căci credinţa avut-aţi drept armă.
Bucuraţi-vă, că până în sfârşit aţi răbdat.
Bucuraţi-vă, că Hristos putere v-a dat.
Bucuraţi-vă, că mult pătimind v-aţi sfârşit.
Bucuraţi-vă, căci cu chip luminat aţi murit.
Bucuraţi-vă, că v-au nins flori de nea pe mormânt.
Bucuraţi-vă, că îngeri v-au plâns nevăzut.
Bucuraţi-vă că munţi de durere aţi suit.
Bucuraţi-vă, că Domnul la El v-a primit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 8-lea:

Iudeii cei robiţi în Egipt nici în parte n-au răbdat suferinţele voastre, Sfinţilor Mărturisitori, că nu pietre şi cărămizi v-aţi trudit a frământa, ci cu braţe istovite munţi de pământ din loc aţi mutat, şi aţi croit albie de lacrimi şi sânge pe care toate apele Dunării n-o vor putea spăla, căci glasul suferinţei voastre neîncetat se-nalţă la cer, strigând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea:

Glas au dat apele şi adâncurile cumplitului Canal s-au cutremurat, că nu sunt graiuri care să nu se audă şi dureri care să nu rodească; iar noi, Sfinţilor, glasul pătimirii voastre din străfunduri auzindu-l, grăim către voi unele ca acestea:

Bucuraţi-vă, suflete tari ca munţii bătrâni.
Bucuraţi-vă, pomi viscoliţi de furtuni.
Bucuraţi-vă, că-n arşiţă şi ger aţi trudit.
Bucuraţi-vă, că pământul cu sânge-aţi sfinţit.
Bucuraţi-vă, că goi şi flămânzi aţi răbdat.
Bucuraţi-vă, căci cu lacrimi în stâncă aţi săpat.
Bucuraţi-vă, că-n sudori drum prin piatră aţi croit.
Bucuraţi-vă, că drept plată lovituri aţi primit.
Bucuraţi-vă, că sub valuri aţi fost risipiţi.
Bucuraţi-vă, că sub mâl şi nisip odihniţi.
Bucuraţi-vă, că trupul istovit v-au zdrobit.
Bucuraţi-vă, că sufletul mai vârtos a rodit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 9-lea:

Lumină a răsărit în temniţa suferinzilor de la Târgu Ocna, căci ca un soare a strălucit într-însa, senin la suflet şi chip, sfântul temniţelor româneşti, mângâierea suferinzilor şi lauda nevoitorilor, cel ce în trezvie şi rugăciunea inimii petrecând, darul Duhului Sfânt a agonisit, şi sfârşitul mai dinainte cunoscându-şi, cu bucurie s-a mutat la Domnul, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea:

"Iubiţi pe cei ce vă prigonesc", a poruncit Hristos, iar voi, Sfinţilor, cuvântul Lui întocmai l-aţi împlinit, că la Târgu Ocna, în noaptea Naşterii Domnului, un preot muribund a cerut să fie dus la cel care cumplit îl chinuise, şi, mângâindu-l cu blândeţe, i-a spus: "Te iert din toată inima şi cred că Hristos, Care-i mai bun decât noi, te va ierta şi El". Iar acela, căindu-se, cu lacrimi s-a mărturisit, şi în aceeaşi noapte amândoi la Domnul cu pace au plecat, iar noi, minunându-ne de puterea dragostei, vă lăudăm zicând:

Bucuraţi-vă, următori ai poruncilor dumnezeieşti.
Bucuraţi-vă, râvnitori ai măririi cereşti.
Bucuraţi-vă, că Rugăciunea lui Iisus aţi primit.
Bucuraţi-vă, că darul Duhului Sfânt v-a umbrit.
Bucuraţi-vă, că Evanghelia v-a fost îndreptar.
Bucuraţi-vă, c-aţi aflat luminare şi har.
Bucuraţi-vă, că soare între voi a strălucit.
Bucuraţi-vă, că "Sfântul închisorilor" l-aţi numit.
Bucuraţi-vă, că a odrăslit din durere şi chin.
Bucuraţi-vă, că sufletul i-a fost alb ca un crin.
Bucuraţi-vă, că în mormânt neştiut l-au zvârlit.
Bucuraţi-vă, că cerul în giulgi de nea l-a-nvelit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Valeriu Gafencu, "Sfântul închisorilor"

Condacul al 10-lea:

Voit-au vrăjmaşii lui Hristos nu doar să vă zdrobească trupurile şi sufletele, ci şi credinţa cea adevărată să o batjocorească, pentru aceea la Sfintele Sărbători ale Ortodoxiei vă sileau a săvârşi blasfemii pe care mintea omenească nu le poate închipui, iar voi, Sfinţilor, umilinţa şi chinurile răbdând, cereaţi ajutorul lui Dumnezeu, întărindu-vă şi strigând: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea:

Bucuria Învierii a strălucit în întunecata mină de la Baia Sprie, când în măruntaiele pământului preoţii întemniţaţi cu cutremur au strigat: "Veniţi de luaţi lumină!" şi sfredelele în chip de clopot au început a răsuna, lămpaşele s-au aprins iar osândiţii îngenuncheaţi cu lacrimi au cântat "Hristos a Înviat!", de care lucruri minunându-ne, vă lăudăm strigând:

Bucuraţi-vă, cei ce de vii aţi fost îngropaţi.
Bucuraţi-vă, că de Hristos n-aţi voit să vă lepădaţi.
Bucuraţi-vă, că-n batjocură carne în Vinerea Mare v-au dat.
Bucuraţi-vă, că foamea răbdând, n-aţi mâncat.
Bucuraţi-vă, că Învierea în adâncuri aţi prăznuit.
Bucuraţi-vă, că prin post şi mărturisire v-aţi curăţit.
Bucuraţi-vă, că o cruce din bârne aţi înălţat.
Bucuraţi-vă, că sfredele în chip de clopote au sunat.
Bucuraţi-vă, că odăjdii de preţ n-aţi avut.
Bucuraţi-vă, că epitrahil din ştergar alb aţi făcut.
Bucuraţi-vă, căci cu îngerii împreună aţi slujit.
Bucuraţi-vă, că sub pământ pe Hristos aţi mărturisit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 11-lea:

Cumplita prigoană cea cu mânie pornită asupra voastră n-a cruţat nici firea femeiască cea slabă, şi întocmai muceniţelor de demult, mulţime de femei cu îndrăzneală au mărturisit dragostea lor pentru Hristos şi neam, şi chinurile au răbdat cu bucurie, cântând lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea:

Îngrozitu-s-au credincioşii văzând adus spre ardere un trup de femeie schingiuit, iar călăii cei cu inima de piatră, nicicum luând seamă că acela viaţă mai avea într-însul, cu grăbire l-au aruncat în cuptor şi vaiete surde din flăcări au răsunat, iar noi cutremurându-ne de unele ca acestea, cu frică grăim:

Bucuraţi-vă, trupuri firave cu suflet călit.
Bucuraţi-vă, că pe Hristos cu îndrăzneală aţi mărturisit.
Bucuraţi-vă, că muceniţelor din vechime v-aţi asemănat.
Bucuraţi-vă, că multe feluri de chinuri aţi răbdat.
Bucuraţi-vă, că batjocuri şi loviri aţi primit.
Bucuraţi-vă, că spânzurându-vă, cumplit v-au strujit.
Bucuraţi-vă, că spre împuşcare pieptul vostru l-au dat.
Bucuraţi-vă, că mâinile soldaţilor pe arme au tremurat.
Bucuraţi-vă, că trupurile v-au bătut până la sânge.
Bucuraţi-vă, că de suflete nu s-au putut atinge.
Bucuraţi-vă, cu Sfinţii acestui neam prigonit.
Bucuraţi-vă, toţi care în credinţă aţi murit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 12-lea:

Harul cel dumnezeiesc v-a umbrit în chip minunat, Sfinţilor, şi-n temniţele de la Piteşti, Aiud, Gherla, Sighet, Baia Sprie, Târgu Ocna şi Canal asemenea mucenicilor din vechime pătimiri de multe feluri aţi răbdat, iar voi bine ştiind că lucrare de sus era aceasta, mai vârtos pe Hristos L-aţi chemat, cântând: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea:

De nimic aţi socotit viaţa aceasta pământească şi sufletul v-aţi pus pentru dreapta credinţă şi neamul strămoşesc, iar acum la limanul cel fără de durere şi întristare vă veseliţi, cu toţi drepţii lăudând pe Dumnezeu şi auzind de la noi unele ca acestea:

Bucuraţi-vă, aripi în zbor secerate.
Bucuraţi-vă, chipuri de har luminate.
Bucuraţi-vă, vieţi care-n lanţuri v-aţi frânt.
Bucuraţi-vă, că lumea pe voi v-a urât.
Bucuraţi-vă, raze în beznă aprinse.
Bucuraţi-vă, braţe la ceruri întinse.
Bucuraţi-vă, sfinţi fără cruce şi nume.
Bucuraţi-vă, tâmple cu albe cunune.
Bucuraţi-vă, râuri cu ape curate.
Bucuraţi-vă, ramuri de rod încărcate.
Bucuraţi-vă, soli care bine-aţi vestit.
Bucuraţi-vă, stânci cu tării de granit.
Bucuraţi-vă, Sfinţilor Mărturisitori,
care în temniţă Golgota neamului românesc aţi suit!

Condacul al 13-lea:

O, Sfinţilor Mărturisitori, cei ce în temniţă chinuri de multe feluri aţi răbdat şi pentru Învierea neamului românesc moarte mucenicească cu vitejie aţi primit, îndrăznire având către Hristos Dumnezeu, faceţi rugăciune ca să ne izbăvim de toată înşelăciunea diavolească şi credinţa ortodoxă cu bărbăţie să mărturisim, ca mântuindu-ne, pururea să cântăm lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Acest Condac din urmă se zice de trei ori.
Apoi iarăşi se zice Icosul cel dintâi
(De la icoană şi de la altar...) şi Condacul întâi
(Pe Mărturisitorii cei aleşi...).

Alcătuire care s-a voit să rămână anonimă

RUSIA ŞI ISPITA MESIANICĂ
religie şi ideologie (12)

partea a doua: *DIMENSIUNEA SPIRITUALĂ A MESIANISMULUI*

CAPITOLUL V
CU FAŢA SPRE COMUNISM

Marxismul şi-a făcut apariţia într-o ţară aproape fără industrie şi cu un proletariat înapoiat. La început, el părea o formă extremă de occidentalism, opus liberalismului. Treptat însă, se va afirma ca o soluţie socială pentru Rusia, în condiţiile în care narodnicismul socialiştilor ca şi democratismul foarte puţin dezvoltat nu puteau răspunde realităţilor Rusiei. În plus, intelectualitatea trece printr-o puternică criză. Ea încetează să mai spere în ţăran şi ia hotărârea să se încreadă doar în forţele proprii. În străinătate ia naştere *Emanciparea socială*, grupare în fruntea căreia se aflau Plehanov, Axelrod, Zagulici, Deutsch, ceea ce echivala cu naşterea marxismului şi social-democraţiei.

Marxismul a apărut într-o Rusie *bolnavă* de isteria idealizării poporului. Ţăranul era, chiar şi pentru socialişti, cel care trebuia să înceapă revoluţia socialistă, căci în el se găseau energiile capabile de a declanşa o revoluţie. Acest socialism narodnik va fi promovat de Neaceaev, Bakunin sau Tkacev şi se va dovedi a fi idilic. Dar importantă este tendinţa socialiştilor, care prin idealizarea ţăranului vor crea un precedent pentru comunismul proletar. Comunismul marxist rusesc preia această tendinţă, găsind în idealul narodnik o putere mistificatoare pe care o putea folosi. Mitul narodnik va fi înlocuit de *mitul proletariatului*. Bolşevismul se bazează pe acest *marxism profetic* care vorbea de *vocaţia mesianică a proletariatului*, de *bunavestire a societăţii perfecte*, în care omul să nu fie supus unor legi economice şi să învingă forţele iraţionale ale naturii şi societăţii. Proletariatul va fi agentul a cărui acţiune va duce la eliberarea omului. Este acesta un mesianism proletar, apropiat de cel propovăduit de socialiştii narodnici. *Omul nou* vizat de comunişti se edifica prin acţiunea eliberatoare, dar neapărat revoluţionară, a unei anumite clase sociale; rolul inteligheţiei era acela de a-i adăuga acestei clase revoluţionare o conştiinţă. În această viziune, ţăranul sau proletarul nu mai reprezentau *persoane*, ci doar concepte *ideologice* create de intelighenţie şi puse să servească unei doctrine anume. Viitorul trebuia să înceapă odată cu victoria revoluţionară a ţăranului sau proletarului.

Prin crearea mitului proletar, bolşevismul va începe prin a-i anihila cu toate forţele pe narodnicii *reacţionari* şi-şi va canaliza energiile spre formarea unei *conştiinţe proletare*. Se credea că Rusia va putea trece peste dezvoltarea capitalistă prealabilă oricărei revoluţii. Bolşevismul se va impune în cele din urmă în Rusia ca o formă de marxism ortodox, preconizând o revoluţie totală. Nu prima atât latura ştiinţifică, ci mai ales cea mesianică, adică *exaltarea voinţei revoluţionare care va aduce în prim plan lupta revoluţionară a proletariatului condus de o minoritate organizată şi inspirată de către o idee proletară conştientă* **(1)**. Poporul rus va fi identificat cu proletariatul şi astfel mesianismul rus se va transforma în proletcultism. Bazele ideologice fiind formate, victoria bolşevicilor era previzibilă. Chiar dacă bolşevismul a fost sărac în idei noi, el a păstrat aceeaşi *respiraţie* mesianică. *Visul unei dominaţii universale, pe care unii slavofili l-au conceput de-a dreptul grotesc, sub domnia ţarului şi a papei, reînviind Constantinopolul ca un nou centru al lumii – s-a continuat în bolşevism, cu altă ideologie, dar cu nu mai puţin fantastic* **(2)**. Nu ştim dacă el putea fi evitat sau nu. Cert este că el s-a dovedit a fi în cele din urmă un *destin* anticipat de intelectualii ruşi : Ceadaev, Dostoievski, Berdiaev **(3)**.

Se cunoaşte faptul că în Rusia a izbândit o formă de comunism total diferită de cel propovăduit de Marx **(4)**. În primul rând, Rusia a sărit peste faza capitalistă de dezvoltare. În al doilea rând, comunismul nu a ieşit victorios în ţările industriale, cu un proletariat dezvoltat, aşa cum preconiza Marx, ci într-o ţară cu un proletariat înapoiat. Pentru occidentali, comunismul rus va fi privit întotdeauna ca o formă de comunism *asiatic*, naţionalist. Lenin a reuşit să provoace prima revoluţie proletară într-o ţară agrară, folosindu-se şi de unele elemente ale doctrinei socialiştilor narodnici. În plus, nu este un lucru necunoscut că ruşii au avut întotdeauna un instinct de supunere faţă de autoritate, care va favoriza într-o oarecare măsură etatismul comunist. Cum afirma şi Berdiaev **(5)**, *era mult mai uşor să se instaureze o dictatură a proletariatului într-o ţară autocratică, o ţară înapoiată din punct de vedere industrial şi fără capital*. Comunismul a găsit o societate civilă slabă şi un stat puternic, o Rusie primitivă, deci premize pentru a se instaura. Prin bolşevism, Rusia a scăpat de *sălbăticie* şi mesianismul va continua să supravieţuiască sub forma *luminii de la Răsărit*, făcând posibilă naşterea de state comuniste satelit.

Nu este mai puţin adevărat şi faptul că bolşevismul a pus capăt haosului şi anarhiei sociale. În loc de democraţie, s-a instaurat o dictatură, iar poporul a fost supus treptat *catehismului de stat*. Bolşevicii s-au folosit de ura ţăranilor faţă de proprietarii de moşii care, în opinia ţăranului, deţineau pe nedrept pământul. Inconsistenţa sistemului proprietăţii ruseşti şi mentalitatea ţăranului vor fi două elemente importante pentru bolşevism. Rusia era astfel ţara care se înscria foarte bine în *idealul social* pe care-l credeau potrivit bolşevicii. Ceea ce se va instaura în Rusia după 1917, nu va fi în nici un caz, *împărăţia moscovită a celei de-a Treia Rome. În loc de a Treia Romă, Rusia va înfăptui a treia internaţională. Internaţionala a treia reprezintă ideea naţională rusească, fiind o transformare, o metamorfozare a mesianismului rusesc* **(6)**.

Mesianismul rusesc se suprapunea cu mesianismul proletar şi pe acest fond se va naşte bolşevismul, chiar dacă el va însemna o *denaturare a ideii ruse, a mesianismului rus, ca şi a căutării de către ruşi a dreptăţii sociale* **(7)**. Împărăţia comunistă va fi a treia formă de imperialism, diferită de celelalte două, dar neîntâmplătoare ca apariţie. Din păcate, bolşevismul se va dovedi a fi *destinul aparte* al Rusiei, dar nu în sensul unei împărăţii, a luminii în care credeau slavofilii şi Dostoievski, ci în sensul negativ, al naşterii Antihristului – văzut în faţă de Gogol, anticipat de scrierile lui Leontiev sau cele ale lui Rozanov...

(Va urma)

Bogdan SILION

Note:

1. Nikolai Berdiaev, *Originile şi sensul comunismului rus*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994, p. 156.
2. Emil Cioran, *Schimbarea la faţă a României*, Ed. Humanitas, Bucureşti, 1998, p. 21.
3. Într-un articol din 1907, Berdiaev preconiza că, dacă o revoluţie s-ar produce în Rusia, bolşe-vicii vor ieşi inevitabil victorioşi. V. şi Berdiaev, *op. cit.*
4. Pentru detalii, vezi capitolul "Marxismul rus şi marxismul clasic", din *Originile şi sensul comunismului rus*.
5. N. Berdiaev, *op. cit.*, p. 177
6. *Ibidem*, p. 175
7. *Ibidem*, p. 175

APEL

Dumnezeu m-a ajutat să închei, după 12 ani, noua versiune românească a *Infernului*. Am năzuit de la început s-o pot tipări în ediţie *bilingvă* (ceea ce ar fi o premieră în cultura românească, în ce-l priveşte pe Dante) şi *ilustrată* (cum au apărut atâtea ediţii în Occident, mai cu seamă cu gravurile lui Gustave Doré, sau, în perioada interbelică, traducerea românească în proză a lui Alexandru Marcu, cu gravurile lui Mac Constantinescu). O asemenea ediţie implică, desigur, costuri editoriale foarte mari (chiar renunţînd la legarea şi supracopertarea volumelor, ca şi la policromie, cu excepţia copertei): remunerarea – fie şi modestă – a unui ilustrator de marcă (ediţia va avea cel puţin 34 de ilustraţii interioare – cîte una pentru fiecare cînt, redînd scenele cele mai semnificative), o hîrtie de calitate superioară, un format atipic (peste dimensiunile obişnuite) etc. În aceste condiţii (şi avînd în vedere că toate cele 34 de cînturi au fost publicate de-a lungul vremii chiar în paginile *Punctelor cardinale*, cu care am "compătimit" toţi laolaltă nu mai puţin de 14 ani), **îndrăznesc acum, ca niciodată, în nume propriu, să fac un apel către abonaţii şi cititorii revistei, din ţară şi din străinătate, să contribuie, în măsura posibilităţilor, la apariţia acestei cărţi, care sper să fie una de excepţie.** Ediţia va cuprinde o listă de onoare a principalilor ei "ctitori", iar fiecare dintre cei care o vor sprijini cu echivalentul a cel puţin 100 de dolari U.S.A. vor primi un volum gratuit, cu o dedicaţie specială. Năzuinţa mea ar fi ca ediţia să apară, într-un tiraj de minimum 1000 de ex. şi la un preţ totuşi accesibil, pînă în pragul toamnei viitoare şi să vădească, în răspărul crizei pe care o străbatem, o solidaritate de conştiinţă şi de suflet deopotrivă creştină, românească şi europeană.

Răzvan Codrescu,
(cu iertarea Dvs.)
tălmaci şi cerşetor

P. S. Desigur, avînd în vedere birocraţia şi comisioanele exagerate din România, ar fi preferabil ca eventualele ajutoare să fie aduse personal sau prin bunăvoinţa unor intermediari particulari (pentru Bucureşti: tel. **021/3211076** sau **4402501**; pentru Sibiu: tel. **0269/422536**), sau livrate numai în următoarele conturi ING Bank N. V. Amsterdam, Sucursala Bucureşti (Şos. Kiseleff 11-13, sector 1): **INGBROBU – RO89INGB0000999900050234** (USD – bancă corespondentă: JP Morgan Chase Bank) sau **INGBROBU – RO35INGB0000999900050236** (EUR – bancă corespondentă: ING Bank N. V. Amsterdam). Pentru sumele în lei: ING Bucureşti, Cont'ROL **RO52INGB0000999900050221**. Titularul conturilor: **Adolf-Marian Vasile** (Aleea Bucşeneşti 5, bl. E8, et. 4, ap. 21, sector 6, Bucureşti, cod poştal 061573; e-mail: **razvancodrescu@yahoo.com**).

Le mulţumesc celor care n-au întârziat să răspundă deja acestui apel şi sper ca, pe drumul deschis astfel, să ne bucurăm cu toţii, până în toamnă, de finalizarea ediţiei în cele mai bune condiţii.

ROMÂNII ŞI BLESTEMUL RUSESC

DE LA DIMITRIE CANTEMIR LA ALEXANDRU IOAN CUZA (2)

Trebuie să amintim încă de la început că panslavismul a fost şi rămâne "firul roşu" al politicii ruseşti. Ca un implacabil destin, istoria României din ultimile patru secole este indisolubil legată de Rusia. Protectoare a creştinilor ortodocşi oprimaţi, dar de cele mai multe ori expansionistă, Rusia (sub diversele ei forme de guvernământ – ţaristă, comunistă sau democrată) a privit spaţiul carpato-danubiano-pontic ca pe o viitoare gubernie sau o ca pe simplă haltă în drumul spre Constantinopolul. Legaţi fatalmente prin religie de "marele frate de la Răsărit", pe care celebrul om politic Take Ionescu îl numea "duşmanul nostru natural", românii au avut de suferit nu mai puţin de13 invazii ruseşti (dacă punem la socoteală şi evenimentele din decembrie 1989). *"Începând cu Petru cel Mare* – afirmă istoricul Stan Apostol –, *Rusia deschidea o politică externă de expansiune nu numai spre Marea Baltică şi Marea Neagră, ci şi spre spaţiul românesc aflat sub suveranitate otomană"* (*12 invazii ruseşti în România*, Ed. Saeculum, Bucureşti, 1996, p. 9).

(urmare din numărul trecut)

Uniţi, dar sub un principe rus!

Consecventă, Austria, care stăpânea asupra unei populaţii majoritar româneşti în Transilvania, nu agrea Unirea, nedorind o emancipare naţională a românilor, nici făurirea unui stat puternic. Curioasă a fost atitudinea Rusiei. Aceasta a fost pentru Unire în primul rând datoriţă ţarului Alexandru al II-lea, care avea ca moştenire de la mama sa, împărăteasa Alexandra, o ură neîmpăcată împotriva Austriei. Conform tradiţiei ruseşti, pe patul de moarte, ţarul i-a iertat pe toţi cei care i-au greşit *cu excepţia lui Franz Josef*. Este normal ca fiul său, ţarul Alexandru al II-lea, să aibă aceeaşi atitudine faţă de Austria şi să fie de aceeaşi parte a baricadei cu Franţa (alt duşman al Austriei).

În afară de aceste antipatii ale ţarului, care contau mult în geopolitica vremii, Rusia, prin panslavismul ei agresiv, urmărea apropierea de Strâmtori, iar Unirea Principatelor sub protecţia Rusiei nu putea fi decât benefică Moscovei. *"Rusia în aparenţa se arata prietenească românilor; în realitate însă ea nu putea vedea cu plăcere această întărire. Nu e vorba şi ea dorea ca românii să fie uniţi, dar sub un principe din familia rusească, pentru că ea vroia unirea românilor şi neatârnarea lor în interesul ei şi nu în cel al poporului însuşi"*, scria marele istoric A. D. Xenopol.

Într-adevăr, Rusia a fost iniţial pentru Unirea Principatelor, însă ca domnitor l-a dorit pe primul Leuchtenberg, văr al ţarului Alexandru al II-lea. Această marotă rusească a fost pusă pe tapet şi imediat după înlăturarea de pe tron a lui Al. I. Cuza de către "monstruoasa coaliţie", când Rusia a cerut iarăşi pentru prinţul Leuchtenberg, tronul Principatelor: *"Guvernul rus este interesat de aducerea în principate a unui membru a familiei ţarului, principele Leuchtenber, care ar fi însemnat reluarea dominaţiei ruse în Balcani"*, notau cancelariile marilor puteri.

Cum planurile urzite la Kremlin păreau sortite eşecului, Rusia a tatonat multă vreme recunoaşterea Unirii Principatelor. Ambasadorul Franţei la St. Petersburg, F. Chateaurenard, nota că *"prinţul Gorceakov – ministrul de Externe al ţarului – m-a întâlnit la teatru şI, luându-mă deoparte, mi-a spus că guvernul rus nu ar merge niciodată până acolo încât să susţină cea de-a doua legere a domnului Cuza din punct de vedere juridic"*.

Cuza – "foarte neîncrezător faţă de Rusia"

Cum variantele Moscovei nu au fost preferate, românii optând pentru unul de-al lor, colonelul Alexandru Ioan Cuza, Rusia şi-a schimbat opţiunea. *"Rusia care văzuse cu neplăcere alegerea lui Cuza, deşi atunci nu se arătase pe faţă, protestează formal împotriva acestei alegeri. Ea stârneşte în ziua de 3 aprilie o mişcare la Iaşi, îndrepată împotriva unirii, în fruntea căreia erau kneazul Murusi, domnul Neculai Rosetti-Roznovanu, Teodor Boldur-Lăţescu şi alţii. În o depeşă a ministerului rusesc către ambasadorul său de la Londra se recomandă Angliei integritatea Imperiului Otoman, ameninţată de năzuinţele unei populaţii ortodoxe. Lucru curios, Rusia proteja acum pe turci împotriva acelor uneltiri pe care până acuma întotdeauna le stârniră asupra ei"*, nota acelaşi ambasador. Iată ce raporta, privitor la alte agresiuni ale Rusiei împotriva alegerii lui Al. I. Cuza, Henry Churchill, consulul la Iaşi a Angliei. *"Constantin Moruzi, ofiţer rus care a comandat voluntari greci la Sevastopol, şi Pop Costa, un preot rus, au făcut ce le-a stat în putinţă în ultimele două luni să incite poporul. Smul Rabinovici, un evreu, a complotat cu consulul rus de la Constantinopol, Popov, şi cu Murad Bei"*. Consulul englez mai nota că în locul lui Cuza urma să fie ales principe Grigore Sturdza şi că pentru acest complot se cheltuiseră până atunci 3.000 de ducaţi pentru arme. Cert este faptul că marele vecin de la Răsărit nu l-a "înghiţit" prea uşor pe Al. I. Cuza, care câştigase în faţa pretendentului rus. Sentimentul era reciproc şi îl face pe consului Franţei la Constantinopol, Lallemand să noteze că *"principele Cuza are o reţinere faţă de Rusia ca agenţii ruşi de la Bucureşti şi Iaşi au încercat fără succes să-l atragă prin răsfăţ, ca atitudinea lor de acum faţă de el este cel puţin rece"*, iar într-un alt raport să consemneze sec: *"Cuza se arată a fi foarte neîncrezător faţă de Rusia"*.

Este cert că domnitorul român era la curent cu maşinaţiunile pe care Rusia le pusese la cale pe plan internaţional pentru alegerea vărului ţarului ca domnitor, cât şi a răzmeriţelor plătite şi întreţinute de către Moscova. Cu atât mai mult cu cât, eşuând în încercarea de a-l îndepărta după ce fusese ales domnitor, agenţii ruşi nu s-au sfiit – după o metodă arhicunoscută în războiul informaţional – să-l câştige de partea lor pe Cuza "prin răsfăţ", pentru ca la momentul oportun eventuala corupţie să fie făcută publică.

Rusia ţaristă a practicat spionajul total

Spionajul total nu este o invenţie de ultimă oră, el fiind practicat chiar de către Moise, după cum arată şi Biblia. Rusia, moştenitoare şi continuatarea spionajului mongol, prin serviciul său – mai târziu botezat Ohrana – a practicat şi ea, ca toate marile puteri, un spionaj total. Astfel Rusia a practicat trimiterea militarilor în lungi călătorii în afara graniţelor pentru misiuni de spionaj, practică instituită de prinţul Barcley de Tolly (1761-1818), autorul celebrului plan de atragere a trupelor lui Napoleon în inima Rusiei. Practica a fost extinsă de ministrul de Război Aleksandr Ivanovici Cerniaşev, fost reprezentant al ţarului la Paris. Spre deosebire de primul, acesta a atras nu numai cadrele militare, ci şi funcţionari ai Ministerului de Externe, dar şi a altor ministere din străinătate, în astfel de misiuni. În noiembrie 1831, ţarul Nikolai I a emis în o instrucţiune prin care se cerea ambasadei ruse din Londra să culeagă date despre o nouă puşcă, recent inventată. Toate ambasadele aveau ca îndatorire de a fi la curent şi a transmite la Moscova toate inovaţiile militare şi industriale ale ţării în care erau rezidente.

La 20 decembrie 1843, ministrul de Război rus a cerut *"culegerea de informaţii autentice despre forţele armate ale statelor străine"*. În acest scop se apelează la secretarul I al Ambasadei ruse de la Viena, dar şi la misiunile ruse din Constantinopol şi Londra, pentru a oferi "date de acelaşi tip din Anglia şi Turcia". În preajma Războiului Crimeei, ambasadele erau obligate ca de două ori pe an (1 ianuarie şi 1 iulie) să furnizeze date complete despre forţele armate ale ţărilor în care activau.

Activitatea de culegere de informaţi a continuat şi s-a amplificat şi în timpul ţarului Alexandru al II-lea, care la 10 iunie 1856 a emis prima instrucţiune privind activitatea agenţilor militari. Fiecare agenţie era dependentă şi subordonată faţă de şeful misiunii, iar acesta direct răspunzător ministrului de Război. Spionajul rusesc a fost atât de eficient încât contraspionajul francez a recunoscut că cele mai mari probleme le-a avut cu Arthur Raffalovici, reprezentant la Paris al Ministerului rus de Finanţe, care în realitate conducea reţeaua Ohranei ţariste din Franţa.

(Va urma)

Florian BICHIR

ŞAH LA REGE ... (13)

de Gabriel CONSTANTINESCU

"În 1936 – scrie Paul D. Quinlan în *Regele playboy* – climatul politica început să se încingă din nou. Codreanu a încercat să readucă la viață Legiunea, care se dăduse la fund de când fusese desființată de Duca, făcând-o să reapară în viața politică sub alt nume, Totul pentru Țară (...) De rău augur pentru Rege era şi posibilitatea reală a unei apropieri între Codreanu şi Maniu. Cu toate că principiile democratice ale lui Maniu nu i-ar fi permis niciodată să sprijine un stat legionar, ostilitatea sa față de Lupescu şi camarila regală a devenit atât de obsesivă, încât chiar a cochetat cu ideea de a-şi uni forțele cu Codreanu. Un pas în această direcție a fost făcut în octombrie 1935, când Carol a aflat că se ajunsese la o înțelegere între Legiune, Gheorghe Brătianu şi Maniu cu privire la adoptarea unei politici comune față de Coroană şi camarilă".

Biograful regelui Carol al II-lea, profesor de istorie la Providence College din cadrul Universității Harvard, surprinde esența situației politice din România anului 1936. De o parte, "Coroana şi camarila", de cealaltă parte "Legiunea, Gheorghe Brătianu şi Maniu". Doi poli ai vieții publice aflați într-un conflict care se va dovedi ireconciliabil. Cauza: turpitudinea morală în care se complăcea capul țării, cu toate consecințele nefaste ale sfidării mentalității tradiționale, care încă guverna societatea românească din anii interbelici.

"Regele – scrie istoricul Florin Constantiniu în *O istorie sinceră a poporului român* – a impus atotputernicia unei camarile al cărei centru era amanta sa, Elena Lupescu. În scurt timp, ea a devenit un factor decisiv în viața politică, regele alegându-şi miniştrii în funcție de atitudinea favoritei regale față de oamenii politici. Este semnificativă mărturia din însemnările lui Armand Călinescu, când consemnează discuția cu Ernest Urdăreanu, «omul de casă» al regelui şi, deci, un membru al camarilei, bucurându-se de favoruri speciale, intime chiar, din partea Elenei Lupescu: «Ernest Urdăreanu – notează Călinescu la 6 februarie 1939 – îmi povesteşte conflictul cu Duduia (Elena Lupescu – n. n.). Se amestecă în toate, în remaniere, în politică, şi amenință scandal (sic!) în fața regelui, câteodată în fața voevodului. Nu mai poate suporta, va pleca». Nu o va face, va fi până la capăt servitorul umil al metresei regale. Elena Lupescu era atât de sigură de puterea ei, încât i-a spus prințului moştenitor Mihai: «Dacă vrei vreodată ceva de la tatăl său, cere-i-o prin mine, pentru că pot să-l fac să facă orice vreau eu». Iată cea mai clară expresie, datorată chiar protagonistei, a «Lupescocrației» instaurate, progresiv, în anii '30".

Pentru a contracara consecințele nefaste ale "Lupescocrației", aşa cum menționează universitarul american, "s-a ajuns la o înțelegere între Legiune, Gheorghe Brătianu şi Maniu". Aşadar, nu principalele partide, PNL şi PNȚ, au fost forțele politice care au luat atitudine față de injocțiunile camarilei în viața publică, ci doar două personalități de la vârful acestor partide, pe care, datorită prestigiului şi consecvenței de care au dat dovadă, istoria politică a perioadei interbelice le reține ca emblematice pentru doctrinele național-țărănismului şi liberalismului românesc. Aparent un paradox. În timp ce Iuliu Maniu condamna cu vehemență imoralitatea în care se complăcea capul statului, precum şi imixtiunea metresei sale în treburile publice, cu nesemnificative excepții, oamenii politici de la vârful partidului întemeiat de acesta erau dispuşi să facă orice compromis pentru a fi aduşi la guvernare. O situație similară şi în tabăra liberală. Din linia politică imprimată partidului de Ion I. C.Brătianu nu rămăsese decât amintirea. Conduita liberală din anul 1936 era întruchipată de Guță Tătărescu, slugă credincioasă a lui Carol şi a țiitoarei sale. În total contrast cu procesul de prostituare politică progresivă a Partidului Liberal, Gheorghe Brătianu, demn urmaş – atât prin descendență, cât şi prin respectul crezului politic – al vechilor Brătieni, deşi doar de pe o poziție de dizidență față de grosul partidului, a fost cea de-a doua voce care a condamnat climatul politic instaurat şi cultivat de Carol. Dar în pofida prestigiului de care se bucurau, atât Iuliu Maniu, cât şi Gheorghe Brătianu au fost doar voci izolate, lipsite de susținerea politică a partidelor ale căror doctrine şi obligații morale față de națiune încercau să le reanimeze. În schimb, de pe poziții critice asemănătoare, Mişcarea Legionară era o forță realmente capabilă să provoace un proces susținut de asanare morală a clasei politice, cu consecințe faste pentru întreaga națiune. Şi astfel am ajuns la problema centrală a domniei regelui Carol al II-lea, *problema legionară*.

Mişcarea Legionară s-a născut în zodia persecuției. Cine vrea să afle ororile săvârşite în mijlocul unui popor "bun, blând şi iertător", aflat sub oblăduirea politică a unui regim democratic de factură europeană, să-şi ia osteneala să citească *Cronia unor violențe politice* scrisă de Nicolae Roşu, unul dintre puținii martori încă în viață ai tragediei trăite de cei care, cu gând românesc şi cuget curat, s-au înregimentat în Mişcarea Legionară. Înainte însă de a parcurge cele două coloane puse față în față – violențele stăpânirii şi violențele legionare –, este bine pentru cititor să facă un popas, meditând asupra cuvintelor lui Ion I. Moța, puse pe frontispiciul acestei *Cronici*. "Declarăm în fața lui Dumnezeu şi a istoriei că violențele noastre au fost întotdeauna de apărare şi legitim răspuns. Inițiativa ilegalităților şi a violențelor revine în întregime inamicilor noştri".

În secolul al XX-lea, nici chiar la "Porțile Orientului", unde se afla situată – geografic, dar şi politic – România, autoritățile nu-şi mai puteau îngădui, fără o justificare cât de cât credibilă, oprimarea sau lichidarea adversarilor. Cât priveşte însă justificările oferite de autorități pentru actele abuzive săvârşite, acestea erau acceptate sau respinse, atât în interior, cât şi peste hotare, folosindu-se criterii şi unități de măsură partizane. Pentru toate guvernele care s-au perindat la cârma țării în anii domniei lui Carol al II-lea, ca şi pentru aliații noştri "tradiționali", Franța şi Anglia, naționalismul era un păcat capital, care trebuia reprimat cu toată energia. Folosind conceptele cu care Cominternul a infestat mentalitatea şi gândirea politică occidentală, Mişcarea Legionară era un "partid fascist". Pentru a înțelege gravitatea acestei incriminări, să încercăm să rezumăm accepțiunea pe care comunismul o atribuie acestui concept.

"Fascismul este curentul politic care urmăreşte instaurarea dictaturii fasciste, dictatura teroristă fățişă a celor mai reacționare, mai şovine şi mai agresive elemente ale capitalismului; fascismul este expresia incapacității burgheziei reacționare de a mai guverna cu vechile metode parlamentare; fascismul dezlănțuie teroarea împotriva forțelor democratice, şi în primul rând împotriva mişcării comuniste; în acțiunile sale, fascismul îmbină teroarea, asasinatul şi masacrele cu demagogia socială şi diversiunea; ideologia fascistă reuneşte obscurantismul, misticismul, rasismul şi şovinismul, profesând concepții filozofice, etice şi politice dintre cele mai retrograde şi mai antiumane". Dar împortiva acestei avalanşe de grozăvii cu care fascismul amenință însăşi existența omenirii, Cominternul a găsit soluția. Ea se cheamă "antifascism".

Cine îl ascultă pe Ioan Scurtu, autorul *Istoriei Partidului Național Țărănesc*, rămâne cu impresia că antifascismul a fost un club select, alcătuit din elitele intelectualității, care au aderat la această idee pentru a salvgarda valorile democrației amenințate de agresivitatea şi primitivismul naționalismului legionar. Nici o vorbă despre patronii din umbră de la Kremlin, care reuşeau prin mişcarea antifascistă să-şi extindă influența în zonele în care discursul bolşevic necosmetizat nu numai că nu se bucura de audiență, dar chiar oripila auditoriul. Ceea ce însă se fereşte să le spună deschis cititorilor săi Ioan Scurtu, le spune fără rețineri istoricul francez François Furet în capitolul intitulat "Comunism şi antifascism" din ampla sa lucrare *Trecutul unei iluzii. Eseu despre ideea comunistă în secolul XX*. „Comuniştii sunt singurii care cunosc dinainte adevăratul sens al acțiunmii antifasciste. Ei sunt în prima linie a acestei bătălii, dar nu-şi imaginează nici o clipă că trudesc pur şi simplu pentru restaurarea libertăților burgheze. Pe de altă parte, însă, lupta lor şi-a schimbat numele. De acum înainte militantul comunist nu va mai agita drapelul republicii Sovietelor, ci pe cel al antifascismului democratic (...) Prin antifascism, comuniştii şi-au redobândit galoanele democratice, fără ca în fond să renunțe la vreuna din convingerile lor. La ceasul Marii Terori, bolşevismul se reinventează ca libertate prin virtutea unei negații. În timp ce scoate noi puteri din idei pe care le detestă – omagiu adus virtuții de către viciu! – el îşi intimidează adversarii, răspândind bănuiala că antisovietismul este anticamera fascismului".

În spațiul politic românesc, antifascismul a acționat în două direcții complementare: pe de o parte, compromiterea naționalismului românesc, cu accentul pus pe Mişcarea Legionară; pe de altă parte, orientarea politicii externe spre o apropiere de Uniunea Sovietică, în paralel cu o atitudine excesiv de critică față de doctrinele politice ale "statelor fasciste", ca şi față de modul în care înțelegeau guvernele acestor state să-şi promoveze interesele naționale.

Audacter calumniare, semper aliquid haeret (Calomniază cu îndrăzneală, până la urmă tot se prinde ceva!) este unul din preceptele "etice" cu aplicații în politică pe care marele filozof englez, dar şi jurist şi om politic în slujba regelui Iacob I, Francis Bacon, nu numai că l-a formulat, dar l-a şi pus în practică, cu beneficii consistente. Mânuind cu îndemânare "arta calomniei", a reuşit să-i înlăture pe cei care-i stăteau în cale şi să urce într-un ritm impresionant scara ierarhiei funcțiilor publice: membru al consiliului privat, lord ministru de justiție, lord cancelar, baron de Verulan şi, în cele din urmă, viconte de Saint-Alban. Am menționat acest caz antologic de arivism pentru replicile pe care, chiar dacă nu atât de spectaculoase, le întâlnim în istoria noastră recentă. Asupra Mişcării Legionare, începând cu întemeietorul ei, Corneliu Zelea Codreanu, asupra fruntaşilor Legiunii, dar şi asupra ultimului adept al crezului legionar, s-au revărsat, într-o adevărată isterie, valuri după valuri de ură şi calomnie. Doar crucificarea lui Hristos lipseşte din inventarul de orori şi crime puse în sarcina Legiunii şi a legionarilor!

Pentru a restabili adevărul cu privire la "fenomenul legionar", din noianul de personalități care s-au pronunțat asupra acestei problemele, am ales trei nume, a căror probitate este deasupra oricărei îndoieli, şi le-am dat cuvântul.

"Astăzi – scria Mircea Eliade în decembrie 1937, în *Buna Vestire* – întreaga lume se află sub semnul revoluției, dar în timp ce alte popoare trăiesc această revoluție în numele luptei de clasă şi al primatului economic (comunismul) sau al Statului (fascismul) sau al rasei (hitlerismul), Mişcarea Legionară s-a născut sub semnul Arhanghelului Mihail şi va învinge prin grația divină. De aceea, în timp ce toate revoluțiile contemporane au de scop cucerirea puterii, revoluția legionară e spirituală şi creştină. În timp ce toate revoluțiile contemporane au de scop cucerirea puterii din partea unei clase sociale sau din partea unui om, revoluția legionară are ca scop spre mântuirea neamului, reconcilierea neamului românesc cu Dumnezeu, cum a spus Căpitanul. De aceea Mişcarea Legionară se distinge de tot ce s-a făcut până azi în istorie, şi victoria legionară va aduce cu sine nu numai restaurarea virtuților

☛

ȘAH LA REGE ...

neamului nostru, o Românie activă, demnă și puternică, ci va crea un om nou, corespunzând unui nou tip de viață europeană. Omul nou nu s-a născut niciodată dintr-o mișcare politică, ci s-a născut totdeauna dintr-o revoluție spirituală, dintr-o mare schimbare interioară".

"Garda de Fier – scrie Walter Hagen în *Die geheime Front* – este adesea clasată pe aceeași linie cu fascismul și național-socialismul, dar ea nu a fost niciodată o copie a acestor două Mișcări politice, ci a crescut din propriile ei rădăcini (...) Ea nu era totalitară, ci autoritară, ceea ce este cu totul altceva; nu era agresiv-naționalistă, ci conservativ-națională, chiar și pe tărâm cultural; nu era de extremă dreaptă, în sensul unei politici reacționare sau chiar de susținere a capitalismului, ci era social-reformatoare; ea nu se întemeia, ca fascismul și național-socialismul, pe mica burghezie, pe funcționărime și pe moșierii de după primul război mondial, ci înainte de toate pe țărănimea română și pe tineretul intelectual, pe studențime. Mai mult decât orice, ea se deosebea de Mișcările care guvernau Italia și Germania, printr-o religiozitate creștină, aproape de misticism. Codreanu avea mai mult profilul unui profet religios decât acela al unui șef de partid. Cei care-l urmau îl venerau ca pe un sfânt. De asemenea, principiul conducătorului nu era în Garda de Fier o dogmă imuabilă, hotărârile nu emanau de la Codreanu singur, ci de la un for compus din comandanți legionari încercați".

"Legiunea Arhanghelului Mihail – scrie Andreas Hillgruber în *Hitler, Regele Carol și Mareșalul Antonescu* –, întemeiată în 1927, denumită în 1930 Garda de Fier, era creația exclusivă a lui Corneliu Zelea Codreanu, un om plin de pasiune politico-religioasă. În afară de multe idei comune – în special aversiunea hotărâtă împotriva bolșevismului –, erau deosebiri fundamentale față de național-socialismul din Germania, cu care Mișcarea Legionară a fost adesea asemuită. Diferit era în primul rând caracterul profund creștin al Mișcării românești. Antisemitismul acesteia era de natură religioasă și națională, nu rasistă. Cu purtătorul de fapt al propagandei antisemite din România, profesorul Cuza, Codreanu nu avea nici o legătură. Acesta a fost unul dintre principalele motive pentru care reuniunea cu grupul Cuza-Goga nu s-a realizat. Obiectivul lui Codreanu era înlăturarea pseudo-democrației din România și reînnoirea statului român printr-o conducere autoritară, înrădăcinată profund în creștinismul ortodox. Principiile Mișcării izvorau, fără nici o îndoială, dintr-un patriotism autentic".

Cel de-al doilea obiectiv major urmărit de cercurile antifasciste – orientarea politicii externe spre o apropiere de Uniunea Sovietică și distanțarea împinsă până la ostilitate față de "statele fasciste", Italia și Germania – a fost realizat integral, cu consecințe nefaste pentru România. Cordonul sanitar, creat în jurul Rusiei bolșevice pentru a proteja Europa de o previzibilă agresiune armată și ideologică, a avut viață scurtă. Diplomația sovietică, sprijinită de organizații oculte din Statele Unite și din Europa, și susținută de personalități politice occidentale, care s-au dovedit a fi agenți de influență în slujba Internaționalei comuniste, a reușit să scoată Uniunea Sovietică din carantina politică în care se afla. Și ca un paradox, la procesul de acceptare a Uniunii Sovietice în rândul statelor europene, România, prima țintă vizată de expansiunea bolșevică, a avut o contribuție determinantă prin ministrul ei de Externe, Nicolae Titulescu. Un portret moral al acestei controversate figuri, care a condus politica externă a României în anii din ajunul izbucnirii celui de-al doilea război mondial, ne este oferit de Mihail Sturdza, diplomat de carieră și fost ministru de Externe, în cartea sa *România și sfârșitul Europei*: "Titulescu este în istoria României o tragică și fantastică arătare. Tragică prin influența ce-a avut-o asupra destinelor țării; fantastică nu numai prin aparența sa fizică și prin caracterele personalității sale, dar și prin originea misterioasă a puterilor care îl stăpâneau și îi dictau purtarea. Hrăpăreț și cheltuitor, milioanele curgeau în mâinile lui și curgeau din ele. Coruptor și corupt, un deputat francez a putut zice despre el: *Titulescu, il payerait pour se faire acheter* (ar plăti ca să fie cumpărat) Se simțea bine numai la Paris, la Geneva, la Saint Moritz, la Lido, la Cap Marin, urând pământul țării sale, de unde fugea în grabă după scurtele vizite la care era silit prin reînnoitele și uriașele sale cereri de fonduri și prin tainicele operații ale politicii sale. Titulescu era născut în Țara Românească, trăia în opulența și moliciunea unei prețuite hetaire, mulțumită banilor și influenței pe care această țară i le dăruia, dar nu era român... Ultimul Peceneg printre noi".

Întreaga activitate desfășurată de Titulescu în calitate de ministru de Externe al României poartă amprenta angajamentelor sale față de antifascism și implicit față de interesele Kremlinului. "Acțiunea antifascistă cea mai substanțială – scrie Profesorul Ghiță Ionescu de la Universitatea din Manchester în documentatul său studiu *Comunismul în România* – a fost desfășurată cu o perseverență crescândă de către Titulescu. La 9 iunie 1934 România a restabilit relațiile diplomatice cu Uniunea Sovietică. Acest lucru s-a făcut fără soluționarea formală a problemei Basarabiei". Dar nu numai atât. Titulescu a desfășurat o intensă campanie în principalele capitale europene, susținând dorința guvernului de la Moscova de a fi recunoscut, cu consecința firească: primirea Uniunii Sovietice în Liga Națiunilor. Insistențele sale s-au bucurat de succes. În septembrie 1934, Rusia bolșevică a fost primită cu solemnitate în cel mai înalt for de colaborare internațională!

După acest eveniment, diplomația sovietică a devenit extrem de activă. În 1935, invocând pericolul reprezentat de pretențiile Germaniei național-socialiste de a revizui Tratatul de la Versailles, atât Franța cât și Cehoslovacia au încheiat cu Uniunea Sovietică tratate de asistență mutuală. Însă pentru ca armata roșie să poată interveni în cazul unei agresiuni asupra Cehoslovaciei, trebuia să traverseze teritoriul României, astfel că Titulescu a început, în numele guvernului liberal, cu acceptul lui Carol, să ducă tratative cu Litvinov, ministrul de Externe al Uniunii Sovietice, cu care de altfel era prieten personal, ân vederea unui tratat de asistență mutuală. La adăpostul unui asemenea tratat, armata bolșevică ar fi putut hălădui în lungul și în latul României. Înainte însă ca planul lui Titulescu să se realizeze, s-a aflat ce punea la cale și trunchiul sănătos al neamului românesc a reacționat cu vigoare. La 30 mai 1936, Corneliu Zelea Codreanu lansa o Circulară, având ca temă Politica externă, din care cităm:

"Lumea sănătoasă românească este îngrijorată de soarta țării pe care o joacă în mâinile sale, foarte debile, Dl. Titulescu. Noi, Românii, înțelegem că Dl. Titulescu este un talent, este mai puțin o inteligență și aproape deloc o înțelepciune. Mai bine să se încredințeze soarta unei țări unui înțelept fără talent, decât unui talent lipsit de înțelepciune. Apropierea de Rusia este un gest de trădare pe care poporul român îl face față de Dumnezeu și față de ordinea morală a acestei lumi și față de popoarele care stau în slujba ordinii, în războiul cu puterile nimicitoare ale răului (...) De vor trece trupele rusești pe la noi și vor ieși învingătoare, în numele Diavolului, cine poate să creadă, unde este mintea care să susțină, că ele vor pleca de la noi înainte de a ne sataniza, adică bolșeviza? Consecințele? Inutil a le discuta". O premoniție tulburătoare!

Avertismentele cu privire la primejdia pe care o reprezenta Rusia bolșevică pentru existența Statului român nu au fost luate în seamă de guvernul Tătărăscu. Astfel, Titulescu a putut să-și urmeze nestingherit planul de a aduce România în orbita intereselor Uniunii Sovietice. Tratativele cu Litvinov au avut loc la Montreux, în Elveția, unde cei doi miniștri de Externe au căzut de acord asupra pincipiilor cu privire la tratatul de asistență mutuală, consemnându-le într-un protocol. Acest protocol prevedea că cele două părți își vor acorda ajutor reciproc pentru respingerea oricărei agresiuni, fiecare din cele două părți contractante obligându-se să-și trimită trupele peste frontiera româno-sovietică pentru a-și ajuta "aliatul". Cum era cusut cu ață albă că rostul acestui tratat era să permită pătrunderea armatei roșii pe teritoriul României, opinia publică a reacționat energic la această tentativă de trădare a intereselor naționale. În urma protestelor, Carol a provocat o remaniere a guvernului Tătărăscu. "Remanierea – scrie Paul D. Quinlan în *Regele playboy* – a provocat senzație, pentru că Titulescu, care simboliza politica externă pro-occidentală pe care România o urmase după primul război mondial, a fost înlăturat din funcția de ministru de Externe. Relațiile lui Titulescu cu Regele, care nu privea cu ochi buni planul celui dintâi de a colabora cu sovieticii, fuseseră «reci» și, îndepărtându-l din funcția de ministru de Externe, Carol putea să ia în propriile lui mâini conducerea politicii externe a României". Un pas important în procesul de acaparare a tuturor puterilor Statului, în vederea înfăptuirii țelului pe care-l urmărea de când revenise în țară: rege și dictator.

(Va urma)

✞ CAMARADUL CEZAR TĂNASE

A plecat dintre noi, în ziua de 11 noiembrie 2004, încă un sol, purtând mesajul luptei și suferinței pentru credința creștină și apărarea ființei neamului său: camaradul CEZAR TĂNASE,.

Încă de la vârsta de 18 ani, în 1939, se găsea întemnițat la Chișinău, alături de alți mulți frați de cruce de-ai săi. Eliberat în 1940, se reîntoarce acasă pentru a-și continua școala întreruptă brutal. Abia intrat în ritmul vieții normale, în 1941 este chemat sub arme. Într-un concediu militar, în vara anului 1942, merge la închisoarea din Vaslui, împreună cu un alt prieten, pentru a duce mângâiere și ajutor camarazilor săi, frați de cruce aflați acolo. Cu o temeritate deosebită, își îndeplinește exemplar obiectivul. Mulți l-au reținut ca o persoană gata de orice sacrificiu pentru binele altora.

După 23 august 1944 se retrage la Timișoara, cu unitatea sa, pentru a nu cădea prizonier la sovietici. La finele războiului se îndreaptă spre Cluj, unde se stabilește și se angajează ca lucrător C.F.R. Valul arestărilor din mai 1948, care-l viza și pe el, îl determină să plece în București, lăsându-și soția la Cluj.

În vara anului 1948 este arestat, judecat și condamnat 7 ani temniță grea, pentru trecutul său de luptă națională. Trece prin închisorile Jilava, Pitești, Tg. Ocna și Aiud, de unde se eliberează în 1956. De la Pitești este evacuat cu un grup mare de tineri studenți, toți bolnavi grav de T.B.C., la Penitenciarul Sanatoriu Târgu-Ocna. În acest sanatoriu se reîncepe "reeducarea" de către un grup din lotul sosit de la Pitești. Este prima persoană supusă terorizării și bătăilor. Arătând situația unor prieteni de încredere, este sfătuit s-o aducă la cunoștința directorului închisorii, lucru pe care-l face: relatează cum a fost chinuit, arătându-și corpul acoperit de leziuni. Se ordonă bătăușilor liniște, „aici fiind sanatoriu, nu abator". Pentru un timp lucrurile se liniștesc, ba chiar se acordă dreptul la o carte poștală pentru familie. În urma acesteia, soția îi expediază un mic colet, în care-i pune și fotografia fiicei lui, născută în lipsă. Milițianul, un om bătrân, îi lasă fotografia după ce-i controlează coletul. Transfigurat de fericire, a arătat-o unor prieteni, sărutând-o de fiecare dată. Era un om nou, uitând de toate suferințele îndurate.

Schimbându-se conducerea închisorii cu militari, regimul a devenit mai sever, încercându-se din nou reeducarea. Teroarea și suferințele deveniseră de nesuportat, fapt care a condus la o manifestație de nemulțumire, chiar la 1 mai 1951. Ca măsuri de pedeapsă, au fost trimiși disciplinar mai mulți bolnavi TBC, între care și Cezar Tănase. Au fost depuși la Aiud, de unde în 1956 se eliberează și se reîntorc acasă. Și-a regăsit soția și fiica, iar până la pensionare a fost angajat la Atelierele C.F.R. Cluj.

În 5 ianuarie 1996, soția lui decedează, după o lungă suferință, lăsându-i un mare gol în suflet. O boală nemiloasă l-a încercat în scurt timp, care a condus în final la îndelungi suferințe.

A fost un suflet sincer, corect, curat, primitor de oaspeți și bun român.

Dumnezeu să-l primească în cer, lângă soție și toți cei dragi ai lui, plecați mai înainte.

Nicolae ITUL

JURNALUL LUI ION TOBĂ "HATMANUL"

Ion Tobă Hatmanul - maior (1942)

La 23 august 1944, Ion Tobă Hatmanul, în momentul acela maior al Armatei Regale, se afla în Germania, la un curs de vânători de tancuri. Ca mulți alți camarazi, Ion Tobă Hatmanul a ales să lupte alături de trupele germane împotriva trupelor rusești bolșevizate, convins că nu își calcă nicidecum jurământul militar. Caracterizat de comandanții săi, încă de când se afla pe băncile școlii militare, drept "element prea bun. Inteligent, vioi, disciplinat și foarte de încredere, autoritar în comandă și chiar sever atunci când trebuie", Ion Tobă devine, în scurt timp, cel mai temut vânător de partizani comuniști. Încărcat de glorie, primește porecla de "Hatmanul", i se închină cântece, deopotrivă germane și române, în timp ce comuniștii, neavând alt mijloc de a-l lichida, pun un premiu pe capul său.

O parte din românii care au luptat până la ultima picătură împotriva comunismului au fost încadrați în "Jagdwerband Kommando Skorzeny Sud-Ost", sub comanda maiorului Benesch și celebrului Otto Skorzeny personal. În cadrul acestuia se instruia și detașamentul românesc de sub comanda SS-Sturmbahnführer-ului (maiorului) Ioan Tobă Hatmanul. Misiunea lor era să taie liniile de comunicație în spatele frontului inamic și să dezorganizeze legăturile inamicilor, mai exact trupe de comando. Ion Tobă s-a achitat de sarcină cu brio, stârnind admirația germanilor, ceea ce i-a determinat să-i pună în subordine două companii germane, plus un batalion de voluntari tătari. Membrii acestei formațiuni au rezistat pe baricade, în Germania, mai precis în Munții Tirolului, până în ultimele clipe ale semnării capitulării și, după cum afirmă Hatmanul în jurnalul său, multe zile după aceia, întrucât ierarhic nu primiseră nici un ordin.

*Istoria fascinantă a acestui grup putea rămâne însă neștiută dacă soarta nu ar fi făcut ca jurnalul lui Tobă Hatmanul să-i cadă în mână lui Dan Gîju, redactor-șef la **Vieții Militare**. Istoric și scriitor prolific, autor al remarcabilei cărți **Pumnul de fier**, maiorul Dan Gîju a avut amabilitatea de a ne oferi câteva fragmente din cartea-document **Istoria o scriu învingătorii** (în pregătire la Editura Phobos din București), care descrie epopeea celui mai faimos conducător al trupelor de comando românești.*

(Florian BICHIR)

Securitatea ratează

Brașov, 28 septembrie 1974. Ziua când, pe la ora 10, trei ofițeri din Inspectoratul Județean Brașov al M.I. au sunat preung la ușa locuinței de pe strada Poarta Schei, nr. 25. În baza consimțământului scris al numitului Tobă Ioan, născut la 10 iulie 1903 în comuna Zăvoaia, județul Brăila, fiul lui Dumitru și Ana, pensionar, cu ocazia percheziției au fost găsite și ridicate mai multe documente și manuscrise. În plus, Ioan Tobă a mai predat un număr de opt fotografii care-l reprezentau în uniforma SS-ului, alte cinci fotografii reprezentându-l tot în uniformă SS, în grup cu ofițeri din Waffen SS, o fotografie cu dedicație de la Otto Skorzeny, în uniformă SS și, în fine, binecunoscuta decorație "Crucea de Fier", pe care o primise în Crimeea, de la feldmareșalul Erich von Manstein.

Cu toată experiența lor, ofițerii de securitate brașoveni aveau să rateze însă confiscarea celui mai important document, anume *Jurnalul de război* al "hatmanului" Ioan Tobă. Verificaseră tot, pereți, tavan, dușumea. Un singur lucru nu le trecuse prin minte: că respectabila doamnă, trecută bine de 80 de ani, care privise absentă pe geam tot timpul cât durase percheziția, înțepenită pe un simplu taburet, apucase, în răstimpul când gazda s-a aflat la ușă, să ia, de pe biroul de lucru al acestuia, nu prea voluminosul registru și... să se așeze pe el.

Cealaltă față a lui 23 august

Ce-i drept, au fost și situații, nu puține, când nimeni nu și-ar fi dorit să fie în locul lui Ion Tobă Hatmanul. Cum s-a întâmplat în cruciala zi de 23 august 1944, de pildă, când Ioan Tobă, în momentul acela maior al Armatei Regale, se afla în Germania, la un curs de vânători de tancuri (care de luptă). Pe 11 septembrie cursul se termina și ar fi revenit în țară. Abia aștepta. Cineva însă nu a mai avut răbdare...

22 august 1944. La ora 17 vorbesc la radio și mi se înregistrează vorbele pe o placă, să o duc în țară /.../ Seara, la cinema, vedem un film despre campania lui Napoleon din 1812-1813 în Est, intitulat "Focul orașului", unde este vorba despre luptele partizanilor germani contra invaziei franceze. Urmează un jurnal de război cu luptele din Vest și secvențe izolate de pe Frontul de Est.

23 august 1944. Vorbesc din nou la radio și maiorul Klaus Haake îmi răspunde foarte frumos. Totul e înregistrat pe discul patefonic. Apoi primesc placa. Am început cursul de tactică. Facem o temă cu angajarea divizionului de vânători de care în situația de a stăpâni pe timp limitat un cap de pod, având în sprijin și alte unități. Mâine ofițerii mei din artilerie pleacă la Grosshauz, în Pomerania, pentru câteva zile. Rămâne să terminăm cursul tot pe 9 septembrie '44 și apoi să plecăm în țară. /.../ Seara mergem la teatrul de varieté. Când ieșim, aflăm comunicatul extrem de alarmant, anume că trupele anglo-americane sunt la porțile Parisului, iar în răsărit rușii au pătruns adânc, în două locuri, la Sudul Basarabiei și în direcția Chișinăului. Băieții discută cu aprindere și fac ipoteze. Mergem la hartă. Rămân singur. Târziu mă gândesc și eu serios la chestiunea aceasta. Dacă porcii ăștia de bolșevici îmi cotropesc țara, rămân în munți, ca partizan. Păcat că nu sunt acum în țară, să văd ce este de făcut! Adorm târziu și azi.

"Nu mă poate nimeni aresta..."

24 august 1944. Zi tristă, mohorâtă. Intrăm la curs de la ora 6 și facem lecții de zor. Pe la ora 11, alarmă mare, prelungită. Se suspendă studiile și trecem spre case. Mă opresc în parc. Timpul revine, cerul este iar plin de soare, dar albit de fumul avioanelor anglo-americane. Stau pe iarbă și mă duc cu gândul la ai mei. Mi s-a făcut dor de acasă. Tare-mi este sufletul negru din cauza veștii de ieri, anume că rușii înaintează. Mă simt singur în pustiul ăsta numit Europa. Mi-e dor de Clemence, Lia, mama, tata și de cealaltă mamă. Oare, or fi primit ei scrisorile mele? Mă apasă ceva greu. Mi-e dor de toți, de luptă chiar. /.../Ce aud

☛

Crimeea - 1942

1945: depunerea jurământului de către primul regiment românesc organizat în exil (în planul îndepărtat: Horia Sima și Platon Chirnoagă)

nu-mi vine a crede. Rușii au ajuns la Roman și Galați. Și Mareșalul înlăturat, Regele trădează și fuge, armata în revoltă, guvern comunist etc. Nu mai înțeleg nimic! Se învârtește totul și în capul meu este haos. E grozav! De ce lipsesc eu acum, în momentele cele mai grele, de lângă ai mei? Ce pot face? Mâine plec la Berlin, direct la atașatul militar. Ce o fi în țară? Ce fac ai mei, rămași la discreția valurilor? Ora 24. Nu pot dormi. Mă plimb prin vilă. Băieții, agitați, vin cu întrebări. Ce fac? "Mă duc ori în țară, ori voluntar îm-potriva comuniștilor, la SS", le-am spus. Dacă aș fi în țară, aș forma voluntari partizani, în munții noștri. Îi potolesc pe toți cu cuvinte convingătoare: Patrie, Neam, Jurământ, Drapel etc. Toți camarazii germani ne privesc cu compătimire. Ce am ajuns după trei ani de război? Ce va fi cu noi?!

25 august 1944. Pe mine nu mă poate nimeni aresta cât timp sunt înarmat și cu conștiința clară...

zilei. După care mergem la masă, unde se fac numai glume. Șefii mănâncă degajați, cu poftă mare. Închinăm cu vin și atât. După masă nu-i las să plece, fiind alarmă și bombardament în Viena; ne plimbăm în parc, în jurul casei mele. Tragem la țintă. Generalul atinge ținta cu primul glonț, trage și Horia Sima, dar anunță că nu e bun țintaș, la care generalul replică splendid: "Cum să fii bun țintaș, când până acum ai fost numai țintă!". În drum ne întâmpină contele Wilcek, proprietarul castelului, care vorbește în franceză cu generalul, apoi cu domnul Horia Sima. Alarma încetând, dau drumul oaspeților, după ce ne salutăm un timp mai îndelungat. Pleacă toți mulțumiți, după ce le-am luat un autograf pe fila ce urmează. După masă fac o plimbare de recunoaștere spre Reich-ul lui Marthel; e în plină ședință de instrucție și vorbim numai cu șeful reflectoarelor germane, ca să pornim prin ultimile rămășițe de zăpadă spre cabana mea. Ce or fi făcând ai mei?

1945: depunerea jurământului de către primul regiment românesc organizat în exil

"Aș vrea să mor luptând"

Și nu l-au arestat. Pe undeva, cam ceea ce urmărise Stalin în 1943, prin crearea Diviziei "Tudor Vladimirescu", respectiv "Horia, Cloșca și Crișan", urmărea de astă-dată Hitler. "Hatmanul" intră în joc, ferm convins că va ajunge să comande unul dintre regimentele preconizatei Armate Naționale. Fără să stea prea mult pe gânduri, cu energia care-l carcteriza, pornește la recrutarea soldaților, dar, mai ales, a cadrelor. "Hatmanul" și-a luat jucăriile și a plecat în tabăra legendarului Skorzeny, acolo unde avea posibilitatea să facă exact ceea ce știa el mai bine.

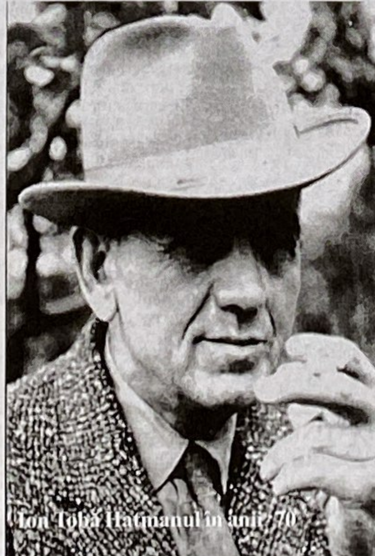
17 septembrie 1944. /.../O atmosferă surprinzătoare de amiciție, care continuă până la ora 11, când mașina mea stopează și șoferul de la SS îmi raportează că e gata. Aici sunt Sturmbahnführer (maior). /../Ajung iar la Newecklau, și ascult Radio Donau, fiindcă nu îi pot prinde pe ai noștri. Ce greu să ai știri numai dintr-o singură parte! Am scris generalului von Alwensleben (?) că doresc a fi lăsat în Munții Carpați, să formez echipele de partizani români naționaliști. Cred că voi primi această misiune cât de repede. Numai așa voi ajunge să mă răzbun pe bestiile roșii./.../ Pornesc pe drumul ăsta, să văd ce-mi va mai hotărî soarta. Mâine raportez colonelului. Mi-e sufletul așa de pustiu! La radio se transmit numai cântece de durere, însă atât de frumoase, că-mi vine să plâng. /.../ Sosește maiorul de la SS care îmi dă în lucru formarea primului regiment român. Toată ziua lucrez cu băieții mei la acest subiect și tot așa răbdăm de foame prima zi; lipsă din toate punctele de vedere. Până târziu în noapte lucrez cu organizarea unui regiment și fac repartiția a 71 de ofițeri și junkeri. Timp mort aici la Zwetel Schtiff, dar și inima grea, amărâtă, mă doboară. Și cât de mult aș vrea să mor luptând! Poate am norocul ăsta și atunci am terminat. Un vis, asta e viața unui om.

Jurământ contra comunismului

4 noiembrie 1944. /.../Eu nu văd numai învingerea bolșevicilor, ci cât mai repede eliberarea României. Bătuți și aruncați peste Nistru e tot ce vreau azi. /.../Mă duc în curând la Viena să fac un ultim efort și dacă nu voi fi înțeles plec în altă parte, să lupt singur, cel puțin să mor luptând..../

17 februarie 1945. O zi grea se anunță. Programul meu de lucru și planul de organizare a ajuns până la Skorzeny, Benesch și H(oria) S(ima); merge bine, primit cu admirație. Dar, pe de altă parte, Budapesta s-a părăsit./.../ Grele zile de încercare. Dar parcă nu simt pericolul, din contră, mai tare mă îndârjesc. Cred că voi putea conta pe băieți. /.../

19 februarie 1945. Pregătim jurământul, cu drapele, figuri și aranjamente cerute de solemnitatea momentului. Apoi așteptăm oaspeții. Programul mai jos. La ora 11 și 10 au sosit Horia Sima și generalul Chirnoagă, plus Borobariu; dau raportul, apoi revista de front. Compania germană a locotenentului König prezintă onorul. Eu trec în față și depun singur jurământul, apoi trag sabia și jur; patru ofițeri se prezintă și toți, după mine, repetă formula. Apoi se cântă "Glorie țării" și "Deutschland über alles", după care vorbesc eu, maiorul Benesch și generalul. În cadrul solemn, figurile băieților mei par statui cioplite în piatră. Urmează, în cabana mea, conferința documentară. Participă Horia Sima, generalul, eu, Benesch, locotenentul Müller, adjutanții lui Benesch și al meu. Se pune totul la punct. Desfășor planul meu de activități, apoi maiorul Benesch subliniază chestiunile la ordinea

Ion Tobă Hatmanul în anii '70

"Țara trebuie ajutată"

19 februarie 1945. (Pagina cu autografe). În prezența marilor noștri șefi depunem azi legământ de credință pentru lupta noastră sfântă spre salvarea și dezrobirea țării, pentru încadrarea ei națională în noua Europă, hotărâtă de marele Führer. Cu gândul la Patrie, înainte! Ziua de azi, 19 martie 1945, va rămâne ca sărbătoare pentru "Vânătorii Carpaților". Urmează autografele, primul fiind Horia Sima, urmat de generalul Platon Chirnoagă și toți ceilalți, în total 16 semnături. Dedesubt Hatmanul va completa satisfăcut: *Am împăcat lucrurile, deci nu voi mai avea piedici să plec cu avionul în țară. Acolo ajuns, se va ști ce am lucrat șapte luni de zile singur și cum m-am zbătut, înconjurat numai de nesiguranță și de mănuitori. Țara trebuie ajutată, sistemul nu interesează. Plec prin Viena la Döllersheim, după oameni noi, să-mi măresc formația la maximum. /.../*

30 aprilie 1945. La Kaufholz, după băieții pierduți în luptă. Frustrări...

1 mai 1945. Plec și ajung în timpul mesei la Ruhstern, cu rucsacul plin cu conserve pentru depozitare. Și rămân. Aud știrea cu Mussolini și apoi de lupta și moartea lui Adolf Hitler; Dönitz înlocuiește, e înlocuit și Ribbentrop. Moga îl aduce pe Rottlender și încă doi băieți noi. Dorm pe cotă, la H.

2 mai 1945. Horia Sima a dizolvat Guvernul, lupta continuă. Se anunță că Himmler ar fi fost la o conferință cu anglo-americanii.

"Aștept ofensiva rusească..."

3 - 8 mai 1945. Ruptură completă cu Legiunea și armata. Mă retrag în munții Austriei, să aștept ofensiva rusă.

8 mai - 8 iunie 1945. N-am mai putut scrie, fiindcă tot ce am trăit și văzut, pe zile și ore, nu pot uita niciodată și pot rememora oricând, întocmai ca în clipa când s-a petrecut; ceva de nedescris, ce voi putea pune cândva pe hârtie. Acum am acte și încerc drumul spre țară. Apuc spre Vest, spre Tirol, apoi prin Greim, înapoi, pribeag în țară străină. E prea mult și nu pot scrie acum, fiindcă mă frământă ideea întoarcerii în țară. Va veni poate ziua când voi putea scrie totul. Sau poate nu va veni niciodată! Mai devreme sau mai târziu mă voi sfârși într-un fel, așa cum scriu în prima pagină. Dar dacă ajung țintă, se va ști – trag nădejde – adevărul faptelor mele: acela de a nu fi avut drept țel decât să-mi servesc țara și pe ai mei. Cu bine! Rog, când nu voi mai fi în stare să mă ridic, acest album scris al vieții mele să fie trimis în țară "Asociației Cercetașilor de Război 1916-1919", strada Orlando, numărul 5, București. Semnează: Ion Tobă Hatmanul.

Ion Tobă a ajuns totuși în țară, cu jurnal cu tot, dar și cu o misiune secretă, o nouă misiune specifică numai unuia ca el, judecat de Consiliul generalilor. Achitat și repus în drepturi, Ioan Tobă Hatmanul nu va apuca să se bucure prea mult de libertate. Pentru România începea "era comunistă". Iar pentru unul ca el – calvarul.

Florian BICHIR

***P.S.* Cititorii "Punctelor Cardinale" care dețin documente sau mărturii despre Armata Națională de la Viena sunt rugate să îl contacteze în scris pe domnul Florian Bichir (str. Eufrosina Popescu nr. 54, bl. 37 A+B, sc.A, et. 8, ap. 36 , sector 3, București, sau la tel. 0722.572.189) care lucrează la un amplu documentar despre acest subiect.**

PĂȚANIILE OMULUI ÎNTRE "CHIP" ȘI "ASEMĂNARE"

"Şi a zis Dumnezeu: «Să facem om după chipul şi asemănarea Noastră […]». Şi l-a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; bărbat şi femeie i-a făcut"
(*Facerea* 1, 26-27).

I

ASEMĂNAREA ADEVĂRATĂ SAU OMUL ÎNVEŞMÂNTAT ÎN HAR

Din această sămânță a Revelației crește întreaga antropologie creștină. Sfinții Părinți sunt de acord că noțiunea de "chip" (*eikón*) trimite la o realitate *obiectivă*, dată ca atare prin creație, iar noțiunea de "asemănare" (*homoíosis*) trimite la o realitate *subiectivă*, ce rămâne de dobândit prin exercițiul virtuții. Finalitate ultimă a "chipului", "asemănarea" este ceva de ordin *potențial*, în care este implicată direct *libertatea* ființei omenești: *având "chipul", depinde de noi să devenim întru "asemănare"*. Unii exegeți asimilează "chipul" cu *mintea* (*venim pe lume* ca ființe *cugetătoare*), iar "asemănarea" cu *inima* (*devenim în lume* ființe *iubitoare*).

Formula completă – *kat' eikóna kaì homoíosin*, "după chipul și asemănarea" – apare o singură dată în textul sacru, pe când sintagma *kat' eikóna*, "după chipul", apare de încă două ori. Insistența pe "chip" se explică prin aceea că el este un *dat* în structura ontologică a ființei umane (vrea sau nu vrea, omul îl poartă în el, chiar și în condiții de degradare și pervertire), în vreme ce "asemănarea" este doar o *posibilitate* ce rezidă în iconomia "chipului" și a cărei actualizare trebuie neîncetat *lucrată* de om, ce devine astfel co-autor liber al propriei desăvârșiri.

Orice conotație corporal-antropomorfică este din capul locului exclusă: "chipul" constituie o realitate tainică de natură *spirituală*, în virtutea căreia omul este, ca și Creatorul său, ființă rațională, liberă, personală, capabilă de comunicare (cuminecare dialogală), iubire și creativitate, ceea ce-l și deosebește esențial de toate celelalte făpturi trupești, peste care a și fost rânduit să stăpânească, urmând a-și "lucra" și "păzi" nu numai propria ființă, ci și întreaga "antroposferă" cosmică. Așadar, condiția sa inițială îl apropia pe om mai degrabă de firea îngerească, dar cu o complexitate existențială specifică, dată de unitatea lui noopsihosomatică, singulară în registrul creației divine. În om Dumnezeu nu-Și creează o jucărie, nici un sclav, nici o alteritate concurențială, ci – dincolo de orice necesitate, din preaplinul iubirii Sale – un prieten liber, un partener de dialog spiritual, chemat la contemplație și comuniune mistică, la înfiere harică și îndumnezeire (*théosis*).

Desigur, orice am spune despre "chipul" lui Dumnezeu, el rămâne o realitate inefabilă, subzistentă numai prin iconomia harului dumnezeiesc. "Crearea după chipul și asemănarea lui Dumnezeu presupune deci ideea unei participări la ființa dumnezeiască, ideea unei comunicări cu Dumnezeu; adică ea presupune harul. După Sf. Grigorie de Nyssa, chipul Lui în om, întrucât este desăvârșit, este în mod necesar peste putință de a fi cunoscut [până la capăt], căci oglindind plinătatea arhetipului său, el trebuie să reflecte și caracterul incognoscibil al ființei dumnezeiești. De aceea, nu se poate defini întocmai în ce constă chipul lui Dumnezeu. Noi nu-l putem concepe altfel decât prin mijlocirea ideii de participare la bunurile nesfârșite ale lui Dumnezeu" (Vl. Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. rom. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, Buc., f. a., p. 147).

Ceea ce se poate afirma cu toată certitudinea este că fără această legătură a sa cu Dumnezeu omul nu poate fi gândit ca atare. "Omul este înfipt și fixat ființial în absolut" (B. Vîșeslavțev). Dar – precizează Părintele Stăniloae – "omul tinde spre Dumnezeu întrucât Dumnezeu e *absolut* și tinde spre absolut întrucât absolutul e Dumnezeu *personal*. Un absolut impersonal nici nu e absolut cu adevărat. Iar un Dumnezeu personal care n-ar fi absolut, n-ar putea fi sursa deplin și etern satisfăcătoare a omului, n-ar asigura existența lui eternă și plenară într-o comuniune desăvârșită" (*Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. 1, Ed. Institutului Biblic…, Buc., 1978, p. 394).

Caracterul *personal* al divinității, care conferă prin "chip" și caracterul *personal* al omenității, ne ajută să înțelegem adecvat și controversatul verset 27 din primul capitol al *Facerii*. Nu este vorba că Dumnezeu ar fi o pluralitate divină în sens politeist, nici că el ar fi androgin sau în orice alt fel determinabil sexual, ci că este o ființă personală care dă "chipul" ei altei ființe personale. Mulți teologi (inclusiv D. Stăniloae) se încumetă să vorbească despre o "de-o ființime a umanului" în care se răsfrânge, *mutatis mutandis*, ceva din de-o ființimea divinului. Așa cum Dumnezeu nu este unipersonal, nici omul creat "după chipul" Său nu este unipersonal: "după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; bărbat și femeie i-a făcut". Nu diferențierea sexuală se vrea subliniată aici, ci diferențierea *personală*, care conține *in nuce* (primul *eu* și primul *tu* în unitatea ființială a lui *noi*), încă din zorii creației, diversitatea indefinită a persoanelor în cadrul omenității.

Comentând chiar versetul care ne preocupă aici, Vl. Lossky scrie: "Astfel, misterul singularului și pluralului în om reflectă misterul singularului și pluralului în Dumnezeu; așa cum principiul personal în Dumnezeu cere ca natura cea una să se exprime în *diversitatea persoanelor*, la fel în omul creat după chipul lui Dumnezeu. Natura umană nu poate exista în posesiunea unei monade; ea cere nu singurătatea, ci comuniunea, sau diversitatea cea bună a iubirii" (*apud* D. Stăniloae, *op. cit.*, vol. 1, p. 403). Așadar, acest "mister al singularului și al pluralului" dă cheia de înțelegere a locului de la care am pornit: Sfatul Treimic i-a hotărât și i-a făcut pe ei *bărbat și femeie* ca *pluralitate* a umanului – după modelul arhetipal al pluralității personale sau ipostatice a lui Dumnezeu Însuși.

Bărbatul (Adam) a fost făcut întâi, ca rădăcină a întregii umanități viitoare. Orice diferențiere ulterioară – sexuală, personală, națională – se afla potențial în el, ca pădurea într-o sămânță, urmând să se desfășoare la vremea potrivită, în liniile de forță ale "planului divin" (*sophía* necreată), dar și cu aportul libertății personale (al "liberului arbitru"). În virtutea analogiei cu "chipul" ființial al Creatorului, ca și în virtutea acestei indefinite potențialități multiplicator-diversificatoare, ființa umană a fost complinită din sine însăși (Eva "dedusă" din "coasta" lui Adam[1]), căci "nu este bine să fie omul singur", adică lipsit de o *alteritate* "pe potriva lui" (*Facerea* 2, 18), iar laolaltă bărbatul și femeia (ipostasul patern și ipostasul matern al uneia și aceleiași umanități), încă dintru început, au primit de la Dumnezeu *binecuvântarea* (nu "porunca", cum greșit se învață îndeobște, sub sugestia imperativului gramatical!) de *a crește* și de *a se înmulți*, înstăpânindu-se calitativ asupra pământului (ceea ce va să zică: nu la concurență în sens numeric cu "dobitoacele", deși primiseră și acestea, mai înainte, aparent aceeași binecuvântare, și nici în felul celor necugetătoare, ci prin asumarea responsabilă a unei demnități de tip regal, în mod expres și mai dinainte conferite în Sfatul de Taină al Sfintei Treimi).

Înveșmântat – zic Sfinții Părinți – în harul dumnezeiesc primit o dată cu tainica "suflare de viață" (*Facerea* 2, 7), omul a primit ca sălaș inițial spațiul sacru al grădinii Edenului[2], "ca să-l lucreze și să-l păzească" (*Facerea* 2, 15)[3]. Chemat să guste, ca ființă liberă, din toate bunătățile raiului (în evreiește: *gan*, "grădină", redat în grecește prin *parádeisos*), omul primește totuși de la Dumnezeu *și* o "poruncă" prohibitivă, care este mai degrabă un sfat părintesc sau un avertisment al Iubirii și Înțelepciunii divine: "… dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci [porunca e adresată lui Adam înainte de a fi adusă la existență Eva], căci în ziua în care vei mânca din el, cu moarte vei muri [vei pierde nemurirea]" (*Facerea* 2, 17; cuvinte reproduse aproximativ de Eva – care le auzise nu direct de la Dumnezeu, ci de la Adam – în fața șarpelui: 3, 2-3).

Conform tâlcuirii clasice a Sfântului Grigorie Teologul din "Al doilea cuvânt la Paști" (8), Dumnezeu l-a făcut pe om paznic al unei Legi ("o materie asupra căreia să lucreze voia sa liberă"), nu ca să-i îngrădească libertatea, ci tocmai ca să-i dea posibilitatea să și-o exercite efectiv, ca *necesitate înțeleasă și asumată*. Lossky observă: "Paradoxul [libertății] este ireductibil: în însăși măreția sa, care înseamnă capacitatea de a deveni Dumnezeu, omul este supus greșelii; însă fără această amenințare a căderii în păcat nu ar putea exista măreție. De aceea, Părinții Bisericii susțin că omul se cuvine să fie supus unei încercări, *peira*, pentru a dobândi *conștiința* libertății sale, a dragostei libere pe care Dumnezeu o așteaptă de la el" (*Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Lidia și Remus Rus, Ed. Enciclopedică, Buc., 1993, p. 99). Sf. Ioan Damaschin sintetizează acest comun loc patristic în *Dogmatica* sa (II, 11): "Pomul cunoștinței a fost o încercare, o ispitire [cu sens pedagogic] și un exercițiu al ascultării și neascultării omului. Pentru aceea, pomul cunoștinței a fost numit «pomul cunoștinței binelui și răului» […]. Acesta era un lucru bun pentru cineva desăvârșit; dar pentru cineva mai puțin desăvârșit și mai lacom în poftă era un lucru rău, după cum este rea hrana tare pentru cei fragezi și care au nevoie încă de lapte. Căci Dumnezeu, Care ne-a creat, nu voia ca noi să ne tulburăm cu privire la multe lucruri, nici să ne neliniștim și să ne îngrijim mai dinainte de viața noastră. Or, tocmai lucrul acesta l-a experimentat Adam [înainte de vreme]. *Căci, după ce a gustat, a cunoscut că era gol și și-a făcut un acoperământ [...]. Dar înainte de a gusta «erau amândoi goi», atât Adam, cât și Eva, «și nu se rușinau» [Facerea 2, 25]. Atât de impasibili [nepătimași] a dorit Dumnezeu să ne facă! Căci acesta este punctul culminant al impasibilității.* Dumnezeu a voit încă să ne facă și fără de grijă, în așa fel încât noi să avem un singur lucru de făcut, acela al îngerilor..."

(Va urma)

Răzvan CODRESCU

NOTE:

1. În evreiește, chiar numele comun cu care este denumită femeia (*ishshah*) este derivat din numele comun care denumește bărbatul (*ish*), cam cum am zice noi, pe românește, "bărbat" și "bărbată" (după modelul moționalelor), evidențiindu-se și lingvistic congeneritatea ontologică. Adam (care, punând viețuitoarelor nume, nu găsise "ajutor pe potriva lui") exclamă în fața femeii: "De data aceasta iată os din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi femeie [*ișa*], pentru că este luată din bărbatul ei [*iș*]" (*Facerea* 2, 23).

2. Paradisul sau raiul reprezintă deopotrivă *un loc* și *o stare* privilegiate, stând sub semnul harului dumnezeiesc și al desăvârșirii genuine, al "răsăritului" (topos al luminii aurorale) și al "edenității" (*eden* are sensul de "bucurie", "desfătare").

3. Lucrarea aceasta , ca și înmulțirea de dinainte de păcat, nu trebuie înțeleasă în sensul postedenic de "efort în vederea supraviețuirii speciei". De bună seamă, nu ca să se acupleze și să nască biologic, nici ca să se zdrobească și să transpire muncind l-a făcut Dumnezeu pe om! Cu privire la acest verset, Sf. Ioan Gură de Aur scrie (cf. *Despre facerea lumii*, V, 5): "*Să-l lucreze*. Dar ce era oare de lipsă în Rai? Iar de-ar fi fost trebuință de lucrare cu brațele, unde era plugul? Prin «să-l lucreze» se înțelege aici să activeze duhovnicește, să rămână credincios poruncilor lui Dumnezeu […]. *Să-l lucreze și să-l păzească*, se zice. De cine să-l păzească, de vreme ce nu erau tâlhari sau răuvoitori care să-l calce? […] Să-l păzească de sine însuși, ca nu cumva să-l piardă prin propria neascultare, nețināând poruncile".

www.punctecardinale.ro
e-mail: redactia@punctecardinale.ro
PUNCTE CARDINALE S. R. L.
cont: B. R. D. Sibiu RO48BRDE330SV02146903300
ISSN: 1223-3145

Gabriel CONSTANTINESCU (director), Răzvan CODRESCU (redactor șef), Demostene ANDRONESCU (redactor șef-adjunct), Ligia BANEA (secretar de redacție), Marcel PETRIȘOR, Pr. Gh. CALCIU (corespondent SUA), Claudio MUTTI (corespondent Italia)
Adresa Redacției: 550399 SIBIU – Calea Dumbrăvii 109, tel./fax 0269/422536

Tehnoredactare computerizată PUNCTE CARDINALE
Tipar: Masib S.R.L